

Pelēču pagasta «Vilkači» — atkal labākie pļavu griezēji Latvijā

● 7. jūnijā Kalsnavā notikušā Latvijas 8. zāles pļāvēju čempionāta uzvarētājkomandas Karaliskajā klasē kungu konkurencē nofotografējas kopā ar zemkopības ministru Mārtiņu Rozi. Lepojamies ar otrās vietas ieguvējiem, Pelēču pagasta komandu «Vilkači» (attēlā vidū) — no kreisās Alberts Butlers, Juris Kovaļevskis, Zigmunds Džeriņš un Dzintars Matisāns.

Urā! Mūsējie atkal rādīja klasi un ar savu ierašanos sestdien Kalsnavā notikušajā 8. zāles pļāvēju čempionātā iedzina stresā ne vienu vien brašu kungu no Kurzemes un Vidzemes. Un kā nu ne — Pelēču pagasta komanda «Vilkači» septiņos no notikušajiem čempionātiem pierādījuši, ka ir spēcīgi konkurenti trenētiem un labi sagatavotiem pļavu griezējiem. Arī šoreiz A klasē kungiem — pirmā vieta Latvijā.

Kā pirmdienas rītā «Novadniekam» pastāstīja Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs un zāles pļāvēju komandas dalībnieks Juris Kovaļevskis, piedalīšanās čempionātā pagasta vīriem — komandā startēja arī Alberts Butlers, Dzintars Matisāns un Zigmunds Džeriņš — jau kļuvusi par stabili tradīciju. — Ja pirmajos gados braucām intereses mudināti, tad tagad mums tā ir goda lieta. Lai arī viegli nav, izkaptis, kā saka, krūmos

mest netaisāties, — pārliecināts pagasta vadītājs. — Ja neņem vērā, ka izložē mums gadījās lauciņš ar 13. numuru, tad viss bija, kā cerējām — zāle gara un bieza, komandas gars pietiekami spēcīgs un spēks kaulos arī.

Sacensību organizētāji bija parūpējušies, lai pļaujāmie lauciņi — 10 x 20 metru plekši — būtu pietiekami līdzeni, lai visiem sacensību dalībniekiem tiktu piedāvāti vienlīdz labi apstākļi parādīt savas spējas, pļaušanas taktiku un tehnoloģiju. Intrigu nebija, atzīst arī Pelēču pagasta komanda, piebilstot, ka gribētos gan, lai Latgalē turpmākajos čempionātos būtu plašāk pārstāvēta. Vidzemnieki un zemgalieši sabrauc ar saviem līdzjutējiem, bet latgaliešu pulciņš visai mazs — tikai Pelēču pagasta un Tilžas komanda no Balvu rajona.

Starp 198 pļāvējiem, kuri bija pieteikti sacensībām, bija gan meitenes un zēni līdz 13 gadu vecumam, gan kungi un dāmas pensijas gados. Zemkopības ministrs Mārtiņš Roze par to izteicies atzi-

nīgi — tā ir kultūras un amata kopšana.

Pelēču pagasta «Vilkaču» komandu sacensību dalībnieki uzņēma kā vienus no galvenajiem pretendentiem uz uzvaru un nekļūdījās. Komandu vērtējumā A klasē «Vilkači» ar rezultātu 2:27:37 bija labākie, nākamajās godalgotajās vietās atstājot Nitauri un «Taurēnes griezējus». Arī Karaliskajā klasē lielisks rezultāts — Pelēču pagasta vīriem otrā vieta ar rezultātu 4:07:06.

8. Latvijas čempionāta pļaušanā ar izkaptim individuālā vērtējuma tabulā vairākkārt minēti Pelēču pagasta komandas dalībnieku uzvārdi. Tā A klasē kungiem līdz 50 gadu vecumam Dzintars Matisāns ir 11. vietā, bet Zigmunds Džeriņš — 21. vietā. A klasē kungiem virs 50 gadu vecuma Albertam Butleram — trešā vieta, bet Karaliskajā klasē viņš bija otrais labākais, tikai mazliet piekāpjoties pirmās vietas ieguvējam. Devītajā vietā Karaliskajā klasē ierindojās arī Dzintars Matisāns.

Turpinājums 6. lappusē.

NENOKAVĒJIET!

Laikrakstu
«Novadnieks»
augustam un
turpmākajiem
mēnešiem
Latvijas Pasta
nodaļās var abonēt
līdz 25. jūlijam,
redakcijā un
interneta mājas lapā
www.novadnieks.lv
abonementu var
nokārtot
līdz 20. jūlijam.

«NOVADNIEKA» DĀVANA LASĪTĀJIEM

Žurnālu «AVĒNIJA»
dāvanā saņem:

Antoņina UPENIECE (kv. nr. DL 065273,
Vārkavas pag.),

Anna KARČEVSKA (kv. nr. DK 671795,
Pelēču pag.).

Tekla VILCĀNE (kv. nr. DL 057382,
Sutru pag.)

Žurnālu var saņemt redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos.

Uzturlīdzekļus no valsts Latgalē saņem gandrīz tris tūkstoši bērnu

14 846 — tik liels ir to Latvijas bērnu skaits, kuriem pašlaik uzturlīdzekļi tiek nodrošināti ar pilnīgu vai daļēju valsts atbalstu. No Latgales reģiona uzturlīdzekļi tiek izmaksāti 2943 bērniem, savukārt iesniedzēju — to vecāku skaits, kuri lūguši uzsākt uzturlīdzekļu izmaksu vienam vai vairākiem bērniem — ir 2126 (tai skaitā — 64 vīrieši).

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijai sadarbibā ar zvērīnātiem tiesu izpildītājiem šogad arvien veiksmīgāk izdodas atgūt uzturlīdzekļos izmaksātās summas no parādniekiem. No parādniekiem, kuri savu dzīvesvietu deklarējuši Latgales reģionā, līdz maija beigām izdevies atgūt 66 206 latus.

Visvairāk bērnu, kuri Latgalē saņem uzturlīdzekļus no valsts, ir no Daugavpils un Daugavpils rajona — 1 148. No Rēzeknes un Rēzeknes rajona uzturlīdzekļus saņem 627 bērni, no Preiļiem un Preiļu rajona — 355 bērni, no Balviem un Balvu rajona — attiecīgi 301 bērns, no Ludzas un rajona — 261 bērns. Savukārt no Krāslavas un Krāslavas rajona uzturlīdzekļus no fonda administrācijas saņem 251 bērns.

Laikā no 2007. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam bērniem Latgales reģionā ir izmaksāti uzturlīdzekļi 492 503 latu apmērā, Preiļos un Preiļu rajonā dzīvojošajiem bērniem attiecīgi 64 345 latu apmērā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Visas pašvaldības iesaistījušās bibliotēku attīstības projektā

Valsts aģentūra «Kultūras informācijas sistēmas» ir parakstījusi vienošanos ar visām 527 Latvijas pašvaldībām par sadarbību Latvijas valsts un Bila un Melindas Geitsu fonda publisko bibliotēku attīstības projektā, informē valsts aģentūrā. Vienošanās paredz, ka pašvaldības kā partneri šajā projektā nodrošinās remontu bibliotēku telpās, papildus mēbeles jaunajai datortehnikai, kā arī finansējumu un vispārēju atbalstu bibliotēku turpmākajai attīstībai, savukārt valsts aģentūrā «Kultūras informācijas sistēmas», kas ir Latvijas valsts un Geitsu fonda līdzfinansētā projekta īstenotāja Latvijā, nodrošinās pašvaldību bibliotēkas ar jaunu datortehniku, ātrāku un kvalitatīvāku interneta pieslēgumu un rīkos bezmaksas apmācības bibliotekāriem un bibliotēku lietotājiem.

Zatlers uzrunā inaugurācijas ballē sola darīt visu, lai Latvija būtu laimīgu cilvēku zeme

Uz inaugurācijas balli Jelgavas pilī tika aicināti apvienoti 700 viesi, bijušie Latvijas prezidenti Ulmanis un Viķe-Freiberga, Saeimas priekšsēdētājs Indulis Emsis un parlamenta deputāti, ministri, no Latvijas ievēlētie Eiropas Parlamenta deputāti, pašvaldību vadītāji, ārvalstu vēstnieki, sabiedrības un kultūras darbinieki, uzņēmēji, zemnieki, masu mediju pārstāvji u.c. Latvijas Valsts prezidents Valdis Zatlers, uzrunājot klātesošos, norādīja, ka valsts stiprumu nosaka tas, cik stiprs ir tautas darba tikums un ticība tās nākotnei, un solīja darīt visu, lai Latvija būtu laimīgu un lepnu cilvēku zeme. Zatlers pateicās viesiem par klātbūtni. «Es nekad neaizmirsīšu jūsu šivakara sirsnīgos acu skatienus un roku spiedienus! Sarokoļoties ar jums, man ir sajūta, ka esmu sasveicinājies ar Latviju. Šeit ir valstsvīri, amatpersonas un dažādu profesiju ļaudis, kas krietni strādājuši savā, savu bērnu, valsts labā. Es ļoti vēlējos, lai šeit būtu cilvēki no visiem Latvijas novadiem,» sacīja prezidents.

Putins virza ratificēšanai Krievijas Valsts domē robežlīgumu ar Latviju

Krievijas prezidents Vladimirs Putins iesniedzis ratificēšanai Krievijas Valsts domē robežlīgumu ar Latviju, ziņo aģentūra «RIA Novosti». Krievijas Valsts dome Latvijas un Krievijas robežlīgumu neratificēs pavasara sesijā, kā iepriekš Krievijas puses pārstāvji bija vairākkārt uzsvēruši. Piektdien, 6. jūlijā, bija pēdējā Krievijas Valsts domes sēde pirms vasaras brīvlaika, bet robežlīguma ratifikācija netika iekļauta domes sēdes dienas kārtībā. Saskaņā ar Krievijas likumiem Putinam robežlīgums jānosūta ratificēšanai Krievijas Federālajā sapulcē. Līgumu izskatīs Krievijas parlamenta apakšpalātas — Valsts domes — Starptautisko lietu komisija un vēlāk — Krievijas Valsts dome. Pēc tam līgumu izskatīs Krievijas parlamenta augšpalātas — Federācijas padomes — Starptautisko lietu komisija un Federācijas padome. Pēc procedūras beigšanās līgumu parakstīs Krievijas prezidents. Lai ratifikācija būtu pabeigta, abām līgumu parakstījušām pusēm jāapmainās ar ratifikācijas grāmatām. Maskavā 27. martā parakstītais Latvijas un Krievijas robežlīgums jau ir ratificēts Latvijas parlamentā.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdavējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Faks 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Jo augstāka sēta,
jo mīļāki kaimiņi.»

Latviešu sakāmvārds

LM sagatavojusi tiesisko pamatu minimālās algas paaugstināšanai 2008. gadā

Lai radītu tiesisku pamatu minimālās darba algas un minimālās stundas tarifa Jikmes apmēru noteikšanai valstī, Labklājības ministrija (LM) izstrādājusi noteikumus par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi, informē LM Komunikācijas departamenta direktore Lele Rāfelde.

Noteikumu projekts 5. jūlijā, izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē.

Paredzēts, ka, sākot ar 2008. gada 1. janvāri, par 40 stundu darbu nedēļā minimālā darba alga būs 160 latu, bet minimālā stundas tarifa likme — 0,962 latu. Stundas tarifa likmi rēķina atbilstoši 2008. gada darba laika kalendāram, ņemot vērā gada vidējo darba stundu skaitu mēnesī.

Pusaudžiem un tiem cilvēkiem, kuri ir pakļauti paaugstinātam riskam, minimālā stundas tarifa likme būs Ls 1,10 mēnesī, jo viņiem saskaņā ar Darba likumu ir atļauts strādāt tikai septiņas stundas dienā un 35 stundas nedēļā.

Lai nodrošinātu, ka minimālo darba algu pilnā apmērā saņem tie darbinieki, kuri nostrādājuši visas mēnesī noteiktās darba stundas un kuriem algu par padarīto darbu rēķina pēc minimālās stundas tarifa likmes, darba devējam paredzēts pienākums izmaksāt minimālo algu par padarīto arī tajos mēnešos, kad darba stundu skaits ir mazāks par gada vidējo darba stundu skaitu mēnesī (piemēram, februārī).

Tāpat iekļauta atsevišķa norma, kas paredz, ka darbiniekiem, kuri nostrādājuši visas mēnesī noteiktās darba stundas, un kuriem nolīgta akorda algas

sistēma, aprēķinātā darba alga nedrīkst būt mazāka par minimālo darba algu.

Pēc Finanšu ministrijas aprēķiniem minimālās algas paaugstināšanai no 120 uz 160 latiem no nākamā gada budžetā papildus nepieciešami 16,1 milj. latu. Plānots, ka papildus ieņēmumi budžetā būs 70,6 milj. latu.

Saskaņā ar LM rīcībā esošiem statistikas datiem 2006. gadā minimālo darba algu vai mazāk saņēma 66,2 tūkstoši cilvēki jeb 8,9% no strādājošo kopskaita. Visvairāk minimālās algas saņēmēju — 58,7 tūkstoši cilvēku jeb 88,7% strādā privātajā sektorā, savukārt sabiedriskajā sektorā — 7,5 tūkstoši cilvēku (11,3%).

Atbilstoši 2003. gada noteikumiem par minimālo darba algu un minimālo stundas tarifa likmi šobrīd minimālā alga ir 120 latu, bet minimālā stundas tarifa likme — 0,713 latu.

Akceptēts Ģenētiski modificēto organismu aprites likums

Valdība akceptējusi Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādāto Ģenētiski modificēto organismu aprite likumu, kura mērķis ir nodrošināt ģenētiski modificēto organismu (ĢMO) drošu apriti un ģenētiski modificēto kultūraugu līdzaspastāvēšanu līdzās bioloģiskajai un konvencionālajai lauksaimniecībai, novēršot negatīvo ietekmi uz cilvēka un dzīvnieka veselību un vidi, saglabājot bioloģisko daudzveidību, veicinot ilgtspējīgas lauksaimniecības un biotehnoloģijas attīstību.

Likumā noteikti riska novērtēšanas, ilgtspējīgas attīstības, piesardzības, sabiedrības informēšanas un līdzdalības, kā arī uzraudzības un kontroles pasākumu nodrošināšanas principi attiecībā

uz ĢMO apriti un līdzaspastāvēšanu. Tāpat nacionālajā normatīvajā aktā noteikta sistēma, kas nodrošinās zinātniski pamatotu atzinumu sagatavošanu ĢMO risku izvērtēšanas jomā. Paredzēts, ka personas iesniegtos riska novērtēšanas dokumentus vērtēs Zinātniskā ekspertu komiteja, kas sadarbojas ar Pārtikas un Veterināro dienestu.

Likums arī paredz padomes izveidi, kas pildīs koordinējošo lomu nacionālās bioloģiskās drošības sistēmas politikas izstrādē. Ģenētiski modificēto organismu padome veicinās sadarbību starp institūcijām, kas kontrolē un uzrauga ĢMO apriti, un zinātniskajām institūcijām, kas veic pētījumus šajā jomā, kā arī sekmēs iesaistīto institūciju sadarbību valsts politikas īstenošanā un tās instrumentu pilnveidošanā par ĢMO apriti.

Likumā noteiktas personas tiesības,

pienākumi un atbildība, uzsākot un veicot darbības ar ĢMO. Viena no svarīgākajām šī likuma normām, attiecībā uz ĢMO ierobežotu izmantošanu, izplatīšanu vidē un tūrgū ir pienākums personai nodrošināt risku novērtēšanu un veikt pasākumus, lai novērstu ĢMO negatīvo ietekmi uz cilvēka un dzīvnieka veselību un vidi.

Noteiktas arī kompetento institūciju atbildības jomas, veicot kontroli par ĢMO ierobežotu izmantošanu, izplatīšanu vidē un tūrgū. Savas kompetences ietvaros ĢMO uzraudzību un kontroli veiks Valsts augu aizsardzības dienests, Valsts vides dienests, Pārtikas un veterinārais dienests, Zaļo valsts aģentūra, Valsts darba inspekcija, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra, Valsts vides dienests un Dabas aizsardzības pārvalde.

Referendumā visneaktīvākie bijuši Krāslavas rajona iedzīvotāji

Tautas nobalsošanā par grozījumiem ar valsts drošību saistītajos likumos visneaktīvākie bijuši Krāslavas rajona iedzīvotāji, liecina Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) informācija. Krāslavas rajonā referendumā piedalījušies 2599 vēlētāji, kas ir 11,62% no kopējā rajona vēlētāju skaita.

Rēzeknes rajonā referendumā piedalījušies 3797 vēlētāji, kas ir 12,54% no kopējā vēlētāju skaita, bet Daugavpils rajonā referendumā piedalījušies 3261 cilvēki, kas ir 12,59% no kopējā vēlētāju skaita rajonā.

Vislielākā aktivitāte bijusi Rīgas rajonā — referendumā piedalījušies 31 102 cilvēki, kas ir 29,53% no kopējā skaita. Ogres rajonā referendumā piedalījušies 12 548 iedzīvotāji, kas ir 27,40% no kopējā skaita. Savukārt Cēsu rajonā referendumā piedalījušies 12 327 iedzīvotāji, kas ir 29,56% no kopējā rajonā

reģistrēto vēlētāju skaita.

No pilsētām vislielākā iedzīvotāju aktivitāte reģistrēta Rīgā, kur referendumā piedalījušies 72 207 cilvēki. Liepājā referendumā piedalījušies 9956 cilvēki, bet Jūrmalā referendumā piedalījušies 8399 cilvēki.

Viszemākā aktivitāte reģistrēta Daugavpilī, kur referendumā piedalījušies 3275 cilvēki, kas ir 5,25% no kopējā reģistrēto vēlētāju skaita.

Tautas nobalsošanā par grozījumiem ar valsts drošību saistītajos likumos visā Latvijā nobalsoja vismaz 330 000 balsstiesīgo iedzīvotāju, taču tas ir nepietiekami, lai referendumu atzītu par notikušu. Lai tautas nobalsošana būtu notikusi, tajā bija jāpiedalās vismaz 453 730 vēlētājiem, līdz ar to pietrūka vismaz 120 000 vēlētāju balsu.

Jautājumā par grozījumu Nacionālās drošības likumā atcelšanu ir nobalsojuši vismaz 337 897 vēlētāji, bet par grozījumu Valsts drošības iestāžu likumā at-

celšanu referendumā balsis ir nodevuši vismaz 337 878 cilvēki.

Joprojām notiek tautas nobalsošanas rezultātu apkopošana no iecirkņiem ārzemēs.

Kā «Novadnieku» informēja PREIĻU rajona vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Aina Pastore, provizorisks balsu skaitīšanas rezultāti liecina, ka par likuma «Grozījumi Nacionālās drošības likumā» atcelšanu rajonā nobalsojuši 5508 vēlētāji, bet par likuma «Grozījumi Valsts drošības iestāžu likumā» atcelšanu — 5509 vēlētāji. Pret balsu 190 vēlētāji. Konstatētas arī tādas vēlēšanu zīmes, kurās balsotāja griba nav saprotama.

A.Pastore uzsver, ka referendumā dienā vēlēšanu iecirkņos nekādi starpgadījumi nav konstatēti. Rajona vēlēšanu komisijā saņemtas tikai vairākas sūdzības par to, ka pašvaldības nav nodrošinājušas vēlētajiem iespēju nokļūt līdz balsotājam vietai.

OTRDIENAS INTERVIJA

Kā iekļūt miljonāru sarakstā

— **Klinika un aptieka pašā Livānu centrā, popularitāte lielo mājlopu audzētāju – zemnieku — un mazo dzīvnieciņu mīlētāju aprindās. Kāds bijis dzīves gājums līdz šādiem sasniegumiem?**

— Esmu dzimis un uzaudzis Livānos, te arī gāju skolā. Pēc 8. klases beigšanas vēlējos kļūt par cilvēku feldšeri, bet liktenis lēma savādāk. Togad bija ļoti liels konkurss, un man pietrūka pusballes, lai tiktu medicīnas skolā. Turpināju mācīties vidusskolā, sekoja dienests armijā, bet pēc tam devos uz Bebreņu sovhoztehnikumu ar nolūku kļūt par veterinār-feldšeri. Laikam tā ir mana misija uz šīs zemes — būt par ārstu. Dažreiz gan nonāku pretrunās ar sūtību, jo nākas eitanizēt dzīvnieku, ko vairs nevar izārstēt, vai arī saimnieks viņu nevēlas turēt. Tad manī rodas bažas, — ko teiks Augstākstāvošais, ja es parakstu dzīvniekam nāves spriedumu? Bet no otras puses, — ar manu palīdzību pasaulē nācis ļoti daudz jaunu radību, kas bez manas iekļaušanās dienasgaismu nebūtu ieraudzījuši.

Bebrenē iepazīnos ar Inesi, kura bija dzimusi un augusi Daugavpils rajona Vabolē. Pēc trešā kursa svinējam kāzas. Šogad mūsu kopdzīvei apritēs 20 gadi.

Abi sākām strādāt kolhozā «Nākotne». Piedzima meitiņa Līga. 1991. gadā neklātienē sākām studēt Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Veterinārmedicīnas fakultātē. Mainīju darbvietu un aizpat saimniecības likvidēšanai strādāju Leņina kolhozā, kompleksā «Buki». Turpmākajos gados kļuvām arī par zemniekiem, apstrādājām Sutru pagastā mantojumā saņemto zemi, turējām slaucamas govīs. Kāds pāris gadus strādājām arī Priekuļi tīrgū par veterināri sanitāriju ekspertiem. Par mani klīda runas, ka esmu pārlieku stingrs un nejauks, bet tāds nu esmu, — cilvēks, kam patīk kārtība.

Ar laiku mācību, bērnu audzināšanas, veterinārfeldšera un saimniekošanas rūpes vairs nevarēja apvienot. Pēc trešā kursa mācības pārtraucu, bet Inese studijas turpināja un ieguva diplomu.

Pienāca diena, kad skaidri sapratām arī to, ka ar zemnieku saimniecību vien iztikēt nevaram, bez tam neatliekamo darbu dēļ reizēm nevarēju ierasties uz izsaukumu pie slima lopīņa. Bija jāizlemj, ko mainīt, un mēs atkal sākām no nulles. Izpārdevām tehniku, dzīvniekus. Pārcēlāmies uz Livāniem, nodibinājām uzņēmumu. Universālveikala telpās noirējām nelielu telpu, kurā atvērām veterināro aptieku, 1997. gadā — kliniku. Un tā, pērnā gada nogalē nosvinējām tās pirmo desmit gadu jubileju.

— **Kā apgūvāt uzņēmējdarbības pieredzi?**

— Nācās iepazīt daudzus jau-

nus likumus. Grūti bija tikt galā ar tolaik valdošo birokrātiju. Atceros arī pirmo klinikas pacientu — kaķīti, bet mūs ne tehnikumā, ne akadēmijā nebija mācījuši par mazo dzīvnieku dakterēšanu, jo prioritāte tika dota zirgiem, govīm, cūkām.

1997. gada beigās izmantoju iespēju izsolē nopirkt šo ēku, kurā klinika un aptieka atrodas pašlaik. Saimniekošanas rezultātā darbība paplašinājās, kļuva par šauru, un atvērām filiāli Rīgas centrā, pēc tam — Jēkabpilī. Rīgas klinika tagad ir slēgta kvalificētu darbinieku trūkuma dēļ, taču joprojām man no galvaspilsētas mēdz zvanīt un lūgt palīdzību. Jēkabpils klinikā strādāju pats, bet Inese pieņem un ārstē Livānu klinikā, kā arī pārzina aptieku. Manas darba dienas ilgums Jēkabpilī atkarīgs no pieņemšanai pierakstīto dzīvnieku daudzuma. Kad visi sadakterēti, dodos izsaukumos, bet klinikā paliek darbinieks, kas pieņem un uzklausu pacientus. Uzņēmumā manā vadībā strādā pieci darbinieki.

Sākot ar šo gadu, notika izmaiņas likumdošanā, un Pārtikas un veterinārais dienests slēdz līgumus gan ar praktizējošajiem veterinārārstiem, gan ar veterinārmedicīnas uzņēmumiem, kāds ir mūsējais, dzīvnieku infekcijas slimību apkaršanai. Mums noslēgts līgums attiecībā uz Nīcgales, Jeršikas, Rožkalnu un Rožupes pagastiem, Livānu un Jēkabpils pilsetām. Tas ir plašs darbalauks. Bez tam atbilstoši likumdošanai jebkurš licencēts dakteris var ārstēt dzīvniekus visā Latvijas teritorijā, ja vien saimnieks spējīgs apmaksāt ceļa un darba izdevumus.

Bez tam iedzīvotāji paši «sadalījuši» mūsu darba lauku. Pie Ineses griežas ar mazajiem dzīvniekiem, mani aicina pie lielajiem. Daļa no laika tiek veltīta arī uzņēmuma dokumentācijas kārtīšanai. Pa šo laiku esmu arī turpinājis izglītoties. Iestājos augstskolā «Turība» un absolvēju uzņēmējdarbības un vadības fakultāti.

— **Dzīvnieku dakteris brien pa kūtiņ, fermām. Izsaukumi naktīs, svētkos. Romantiskas maz, vai ne?**

— Gadās, ka uzmin uz kājas pāri tonnai smaga gaļas govīs. Divas dienas nevari pastaigāt. Bet arī Inesei un palīdzējiem gadījies saņemt kodienu un pamatīgus skrāpējienus no ikdienā miermīlīga minciša. Mūsu profesijā jāievēro piesardzība ik brīdī.

Jā, protams, tajos gadījumos, kad ir apdraudēta lopīņa dzīvība, es dodos ceļā nekavējoties, vienalga, cik dziļa naktis vai agrs rīts. Ir sezonas, kad izsaukumos jādodas katru nakti, lielākoties tie ir gadījumi, kad gotiņām aprūtināta atnešanās vai sākusies piena trieka. Tomēr jebkurā diennakts laikā un jebkurā attālumā es braucu ar smaidu. Tāpēc, ka veteri-

Saruna ar SIA «Livānu veterinārais serviss» direktoru ALDI USĀNU un viņa dzīvesbiedri, kolēģi, veterinārārsti INESI rīteja ar pārtraukumiem. Ik pēc brīža skanēja vai nu tālruna zvans, vai arī iešķindējās zvaniņš pie aptiekas ieejas durvīm. Kāds zvanītājs lūdza ierasties pie slima lopīņa, kāds cits izteica pateicību par mājas sarga atgriešanu dzīvei. Pusaugu meitene ar savu mīluli — garastaini žurku — vēlējas nopirkt šampūnu tās kažociņam, cita pircēja taujāja pēc caļu barības.

Cilvēkiem cieši līdzās dzīvo viņu mazākie brāļi — dzīvnieki, par kuriem jārūpējas, kam tāpat gadās nedienas, piezogas slimības, un tad ir labi, ka ir vieta un ir speciālisti, kas var sniegt kvalificētu palīdzību. Uz intervijas jautājumiem lielākoties atbildēja Aldis.

● Aldis un Inese Usāni ar ģimenes mīluli Princi. Foto: P.Pastars

nārija ir mans darbs un mans vaļasprieks. Un es to mīlu.

— **Vai sagādāta visa dzīvnieku izmeklēšanai un ārstēšanai nepieciešamā aparatūra un instrumenti?**

— Livānu klinikā šo iekārtu ir nedaudz mazāk nekā Jēkabpilī, kur esam uzstādījuši rentgenaparātu, inhalācijas un narkozes aparātu, protams, mums ir arī operāciju galdi un lampas, un viss pārējais, kas vajadzīgs — otoskops, oftalmoskops, kā arī instrumenti, kas saistīti ar stomatoloģiju. Jautāties, kāpēc Jēkabpilī vairāk? Tāpēc, ka pilsēta ir lielāka, un tajā lielāks pieprasījums pēc veterinārajiem pakalpojumiem. Bet, ja rodas vajadzība, dažas iekārtas pārvedu uz Livāniem. Savās klīnikās varam izdarīt visu, kas vien dzīvnieku ārstēšanā ir nepieciešams.

Apmēram pēc mēneša Livānu klinikā sāksies lieli rekonstrukcijas un celtniecības darbi. To rezultātā ievērojami tiks paplašinātas telpas, tiks atvērts arī zoocentrs, kurā varēs iegādāties dekoratīvos dzīvniekus.

Mana lielā aizraušanās ir arī datoru. Pats esmu izveidojis Latvijā vienīgo — varu ar to palielināt — datorprogrammu veterinārmedicīnā, ko es piedāvāju sava uzņēmuma mājaslapā, kas arī ir manis paša veidota. Programmu izmanto daudzi veterinārārsti visā Latvijā, tā atvieglo dakteriem darbu un ir pieprasīta. Uzņēmumā ir bezvadu interneta pieslēgums, un mums ir saistība ar Valsts aģentūras «Lauksaimniecības datu centrs» datu bāzi, kurā ir informācija par visiem Latvijas dzīvniekiem, — govīm, zirgiem, cūkām, kas ir reģistrēti.

Zināšanās dalos ar citiem vete-

rinārārstiem, lasu viņiem lekcijas — savu nedaudz pārveidoto bakalaura darbu, ko rakstīju, absolvējot augstskolu «Turība» par uzņēmuma attīstību. Esmu uzstājies ar to jau kādos astoņos rajonos. Mācu kolēģiem, kā nopelnīt miljonu. Man mēdz jautāt, vai pats esmu pie tā ticis? Atbildu, ka nākamajā Latvijas miljonāru sarakstā būšu iekļauts. Es dalos zināšanās, ko guvu augstskolā par to, kā izdzīvot šajos tirgus apstākļos, kā vadīt uzņēmumu, lai varētu nevis tikai eksistēt, bet attīstīties. Mācu citiem, kā pilnveidot savu praksi, jo katrs praktizējošs veterinārārstis ir maziņš uzņēmums, kaut arī tikai vienā personā. Augstskola mani arī iemācīja uzstāties jebkuras auditorijas priekšā, un tagad uzstāšanās man nesagādā nekādas grūtības.

— **Vai ir dzīvnieki, pret kuriem jums, kā pret pacientiem, ir lielākas simpātijas?**

— Man visi ir vienādi. Kad sniedzu palīdzību, es nešķiroju, kādas sugas pārstāvis tas ir. Pie visiem eju ar konkrētu mērķi — palīdzēt — un ar cieņu pret dzīvību. Dzīvnieciņi, kurus esmu ārstējis, gan biežāk mani uzņem kā ļauno onkuli, kurš viņiem darījis sāpes, nevis kā veselības vai dzīvības glābēju. Sevišķi tas jūtams sunišu attieksmē. Viens no maniem kādreizējiem pacientiem, livānietis, ikreiz, kad dienas gaitās jāiet garām klinikai, pamet saimnieci un pāriet ielas otrā pusē. Klinikai garām neiet, — ja nu viņu ievēl iekšā? Kad laimīgi tikts garām, suniņš atgriežas uz ielas šo pusi. Bet par lielo dzīvnieku attieksmi grūti spriest, jo ar tiem atkārtota tikšanās parasti sanāk pēc ilgāka laika. Kaķi un suņi vairāk izrāda emocijas, nekā zirgs,

gotiņa vai cūciņa.

— **Kādu īpatsvaru kopējā darba apjomā ieņem mazo dzīvnieku ārstēšana?**

— Jo cilvēki kļūst bagātāki, jo vairāk mīldzīvnieku. Tāda tendence pašlaik vērojama visā valstī. Visā pasaulē ir tāda statistika, ka uz katru 10 000 iedzīvotājiem ir tūkstošis suņu un tūkstošis kaķu, tas ir, desmit procenti. Rakstot savu diplomdarbu, biju konstatējis, ka suņu ir 1756, kaķu — 1500, neuzskaitot šinšillas, peles, žurkas, dekoratīvos trušus un citus dzīvniekus, ko cilvēki izvēlējušies par saviem mīldzīvnieciņiem. Jēkabpils iedzīvotājiem pieder arī eksotiski dzīvnieki, piemēram, iguānas. Reiz nācās sniegt palīdzību iguānai, kam astē bija iedūries stikla gabals no saplusuša terārija.

Vīslielākais gandarījums ir tad, ja pēc kāda laika ierodas saimnieks un pasaka, ka ar dzīvnieku viss kārtībā, viņš ir vesels, ja uzaicina arī citā reizē, kad vajadzīga palīdzība.

— **Jūsu dzīvesbiedre pieminēja aizraušanos ar motocikliem. Vai pastāstīsiet kaut ko vairāk?**

— Livānos jau kopš 2003. gada darbojas motoklubs «Kverkus» (no latīņu valodas — ozols), kurš šogad tika oficiāli atzīts arī Latvijas mērogā. Nesen piedalījāties salidojumā «Motociklu vasara 3» Balvos. Šovi, koncerti, dejas, parādes braucieni, nakšņošana telts, tikšanās ar citiem motobraucējiem, — vārdu sakot, atpūta ar motocikliem. Ņemam līdzi arī «otras puses».

Šajā straujajā, skrejošajā laikmetā cilvēki taču bieži aizmirst sev dot atpūtu, vai ne tā? Es atpūšos, braucot ar motociklu. Ar to nokļūst līdz Rīgai — bauda, ar mašīnu braucot — stress.

Daudz laika veltu arī datoriem — programmēšanai, mājas lapas pilnveidošanai un uzturēšanai. Esmu beidzis datorgrafikas kursu.

— **Vai atliek laiks ģimenes tradīciju izkopšanai?**

— Svētkus svinam visi kopā, īpaši Ligo svētkus, jo vecākā meita ir Līga. Viņa šogad beidza 12. klasi, jaunākā meita Linda — 8. klasi. Meitenes absolvēja arī mūzikas skolu. Viņām ir sāvi pienākumi, kas jāveic mājās. Dzīvesbiedre Inese brīvajā laikā labprāt strādā dārzā, mūs iepriecina ar skaistām puķēm. Bieži braucam uz Rīgu, uz teātra un operas izrādēm.

— **Ko jūs pa šiem gadiem esat sapratis par to, kas ir būtiskākais dzīvē?**

— Svarīgākais ir un paliek ģimene. Tā ir laime, ka bērni jau ir pieauguši, bet mēs, vecāki, vēl neesam veci.

Pēc tam nāk labs darbs, kuru mīli. Es esmu laimīgs, ka man tas viss ir — ģimene, darbs, uzņēmums.

L.Rancāne

LĪVĀNU NOVADĀ

Līvānos sumina simtgadnieku

Līvānietis **VOLDEMĀRS CELMIŅŠ** 100. gadu jubileju sagaidīja 3. jūlijā. Viņu apaļajā jubilejā sveikt ieradās Līvānu novada domes priekšsēdētājs **Andris Vaivods**, domes deputāte, pensionāre **Veneranda Caune**, informē domes sabiedrisko attiecību speciāliste **Ginta Kraukle**.

Jubilārs viesus sagaidīja saposies uzvalkā, pilns enerģijas un možu garu. **Volde-māra kungs** ir dzimis Līvānos un šī vieta visu mūžu palikusi sirdij tuvākā. Piedzīvoti dažādi pārmaiņu un juku laiki – izkarots Pirmais pasaules karš, pārdzīvots arī otrs. Tomēr dzīves ceļš atvedis atpakaļ dzimtajā pilsētā, kur uzbūvēta sava māja, izveidota ģimene, izaudzināti divi bērni un sagaidīti mazbērni.

Volde-māra kungs atceras tos laikus, kad Līvānos dzīvoja vien pāris tūkstoši iedzīvotāju, un Līvāni bija tikai mazs miestīņš. **Celtuves ielā**, kur jubilārs dzīvo, nebija nevienas pašas mājas, bet Rīgas iela bijusi puteklaina un šaura.

Spēka gados jubilārs strādājis fizisku darbu, bijis viens no tiem, kas būvēja daudzās piecstāvu mājas Līvānu pilsētā. Paralēli tam – rūpes par paša ģimeni, kas Līvānos bija ļoti pazīstama, jo jubilāra dzīvesbiedre 44 gadus nostrādājusi par vecmāti Līvānu slimnīcas dzemdību nodaļā. Viņas rokās dzīvi sākuši daudzi jaunieši. Tiesa, nu jau vairākus gadus **Volde-māra kungs** ir atraitnis.

Apbrīnojams ir sirmā kunga prāts un spriešanas spējas – par visu jubilāram ir savs viedoklis un vērtējums. Katru dienu viņš lasa avīzes, «Latvijas Avīzi» abonē no pirmā numura. Ļoti interesē arī viss notiekošais Līvānu novadā, ko uzzina no izdevuma «Līvānu novada vēstis». Avīzēs arī izlasa visus Līvānu un Latvijas jaunumus, pie tam, lasa jubilārs joprojām bez brillēm. Pie ārstiem pēdējos 15 gadus **Volde-māra kungs** nav bijis un neesot arī nekādas vajadzības. Pipētājs neesot, bet šampanieša glāzi jubilejā simtgadnieks nobaudīja labprāt. Viņam patīk arī pajokot un pasmierties par dzīvi.

● **Simgadnieks Voldemārs Celmiņš kopā ar mazdēlu Gati Gadzānu (1. rindā no labās). Otrajā rindā no kreisās Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, jubilāra meita Anita Gadzāne un Līvānu novada domes deputāte Veneranda Caune.**

PREIĻU NOVADĀ

Atgriezās, lai strādātu savā dzimtajā pusē

IVETA ARENDS no 1. februāra strādā Preiļu novada domes sociālajā dienestā par sociālās palīdzības organizatori. Viņa 12 gadus ir dzīvojusi Vācijā, kur iegūts maģistra grāds vēsturē, socioloģijā un vācu lingvistikā.

— **Kā jūs nokļūvat Vācijā?**

— Viena no manām draudzenēm aizbrauca uz Vāciju, lai strādātu par aukliti kādā ģimenē. Viņa bija tā, kas mani iedrošināja turp aizbraukt un pieņēma. Pārtraucu mācības universitatē un devos uz Vāciju. No sākuma biju nolēmusi tur uzturēties vienu gadu, tomēr mani plāni mainījās. Gadu strādāju par aukliti un pieņēmu trīs bērnus. Pēc tam nolēmu palikt Vācijā, lai studētu socioloģiju, vācu valodu un vēsturi.

— **Vai studiju laikā bija**

iespēja strādāt?

— Studiju laikā strādāju **Gotfrīda Vilhelma Leibnica** vārdā nosauktajā **Hanoveres bibliotēkā**. Mans galvenais pienākums bija informācijas sniegšana bibliotēkas apmeklētājiem. **Hanoverē** visa gada garumā notiek dažādas izstādes. Tā ir ļoti laba iespēja studentiem pieņēties. Esmu strādājusi lielākajā no tām – tehnoloģiju izstādē, kur klientiem prezentēju un demonstrēju jaunākās tehnoloģijas. Kā labāko pieredzi uzskatu **Āfrikas halles** menedžeres darbu **Vispasaules izstādē «Expo-Hannover 2000»**. Visi izstādes dalībnieki, kas atradās šajā halē, ar saviem jautājumiem par tehnisko daļu vērsās pie manis.

— **Kāpēc jūs nolēmāt atgriezties Latvijā?**

— **Doma** braukt atpakaļ uz Latviju man bija jau pirms dažiem

● **Iveta Arends Preiļu novada domē veic sociālās palīdzības organizatores pienākumus un uzskata, ka tas ir jauns posms viņas dzīvē.** Foto: A.Svarinska

gadiem. Ilgi šaubījos, sūtīju savu CV dažādām iestādēm, kas pār-

svarā atradās Rīgā. Laikam tomēr **nostrādāja** tas, ka Preiļu rajona **Rušonas pagastā** dzīvo mani vecāki. Tieši tādēļ par savu nākamo darba vietu izvēlējos sociālo dienestu Preiļos. Tāpat kā daudzi jauni cilvēki, arī es uzskatu, ka **Preiļos** nav iespējama liela karjeras izaugsme, tomēr mani vilina mierīga dzīve mazpilsētā un laukos pie vecākiem. Tās ir vietas, kurās jūtos ļoti labi.

— **Kādi ir jūsu kā sociālās palīdzības organizatores pienākumi?**

— **Mani** pienākumi ir ļoti plaši. Tajos ietilpst iedzīvotāju informēšana par viņu tiesībām saņemt sociālo palīdzību, informācijas sniegšana par to, kādā veidā tas notiek un kādi dokumenti tam ir nepieciešami. Es veicu arī iedzīvotāju reģistru. Galvenokārt strādāju ar klientiem.

— **Vai sociālajā jomā Preiļos būtu kas jāmaina?**

— **Tā kā** es šeit strādāju tikai piecus mēnešus, vēl neesmu ar visu iepazīsies, lai kompetenti atbildētu uz šo jautājumu. **Neko** konkrētu un svarīgu, kas sociālajā dienestā būtu jāmaina, šobrīd nevaru nosaukt. **Sociālais** dienests attīstās, paplašinās, tiek pieņemti arī jauni darbinieki.

— **Vai jūs ilgojaties pēc dzīves Vācijā?**

— **Preiļi** ir ļoti skaista pilsē, un tagad esmu šeit iedzīvojusies, atradusi jaunus un labus draugus. **Dzīvi** Vācijā ar dzīvi Latvijā nevar salīdzināt. Tās ir pārāk atšķirīgas. **Mani** nepārņem nostalgija par Vāciju pavadīto laiku. **Viens** dzīves posms ir noslēdzies, un tagad ir sācies nākamais – Latvijā.

A.Svarinska

AGLONAS PAGASTĀ

Sācies ilgi gaidītais bērnu dārza apkures sistēmas remonts

Jūnijā sākušies un pašlaik intensīvi turpinās renovācijas darbi **Aglonas pagasta pirmsskolas izglītības iestādē**. «Novadnieks» jau informēja, ka šim nolūkam pašvaldība šogad no **Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas** saņēmusi finansējumu 70 000 latu apmērā.

Remonts bija ilgi gaidīts, jo 20 gadu laikā kopš bērnu dārza nodarbes ekspluatācijā daudz kas pamatīgi nolietojies, jo īpaši – apkures sistēma, atzīst bērnu dārza vadītāja **Valentīna Mihailova**. Mūsdienai prasībām neatbilst arī elektriskais apgaismojums. – Arī

iepriekš neesam sēdējuši, rokas klēpi salikuši. Pēdējo piecu gadu laikā pret jaunu spēru jūmtu nomainīts vecais segums, kas vietumis laida cauri nokrišņus. Pārkrāsota ēkas fasāde, pērn, piemēram, ielikti jauni logi, kas telpas padarīja siltākas.

Šogad ielānāti vērienīgi darbi – pilnībā tiks nomainīta telpu iekšējā apkures sistēma, elektriskais apgaismojums, kā arī santehnika. Darbus veic speciālisti no **Krāslavas – SIA «Renesanse»**, ar kuriem pašvaldība sadarbojusies arī iepriekš. **V.Mihailova** gan teic, ka arī pēc šo renovācijas darbu pabeigšanas nevarēs apgalvot – nu viss ir kārtībā. Vēl būtu nepieciešama guļamtelpu grīdu silti-

nāšana. Tam būs vajadzīgi papildu līdzekļi, jo pašvaldība **Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai** bija lūgusi piešķirt divtūkstošu latu summu – 140 000 latu. **Finansējuma** avotus pagasta padomei vēl nāksies meklēt.

L.Kirillova

● **Aglonas pagasta pirmsskolas izglītības iestādē** ir viena no nedaudzajām rajonā, kas **Latvijas neatkarības** pirmajos gados netika likvidēta, bet ar pagasta līdzekļiem uzturēta un saglabāta. **Bērnu dārza vadītāja Valentīna Mihailova** ir priecīga, ka siltumsistēmas renovācijas darbi ievērojami uzlabos apstākļus telpās. Foto: L.Kirillova

VAAD saņemti pieteikumi sēklaudzēšanas lauku apskatēm

Valsts augu aizsardzības dienestā (VAAD) šogad ir saņemti 987 pieteikumi sēklaudzēšanas lauku apskatēm. Kopējā apskatēm pieteiktā lauku platība šogad sastāda 9640 hektārus, kas ir gandrīz par 11% vairāk nekā pērn, «Novadnieku» informē Valsts augu aizsardzības dienesta sabiedrisko attiecību speciāliste Ilona Kramarova.

Vairāk kā pusi no kopējā pieteikumu skaita sastāda kopā kvieši (194 pieteikumi), kartupeļi (187 pieteikumi) un mieži (180 pieteikumi).

Pieteiktās platības ziņā vislielākās platības sastāda kvieši — 580 ha, tie aizņem 37% no kopējās pieteiktās platības, vislielākās kviešu platības pieteiktas Bauskas rajonā — 1832 ha. Otrajā vietā ir mieži — pieteiktās platības sastāda ap 2492 ha, kas ir 26% no kopējās pieteiktās platības, miežus visvairāk audzē Saldus rajonā — 395 ha.

Neskatoties uz otro lielāko pieteikumu skaitu, kartupeļi aizņem tikai 3% no kopējās pieteiktās platības (~297 ha).

Tendence kopējo platību palielinājumam ir pozitīva, taču galējie sagatavotās sertificētās sēklas apjomi būs atkarīgi no agroklimatiskajiem apstākļiem audzēšanas un ražas novākšanas laikā.

Pēc sēklaudzētāju pieteikumu saņemšanas VAAD inspektori veic lauku apskates. Tajās tiek pārbaudīta sēklaudzēšanas sējumu atbilstība attiecīgo kategoriju sēklu ieguvei.

Lauka apskatē inspektori novērtē sējuma vispārējo stāvokli, nezālainību, inficēšanos ar slimībām, kaitēkļu bojājumiem, pārbauda izsētā sēklas materiāla kvalitāti apliecināšus dokumentus un citus rādītājus.

Ja pēc lauku apskates sējums atbilst noteikumu prasībām, inspektors pieņem lēmumu to atzīt par derīgu attiecīgās kategorijas sēklu ieguvei. Ja neatbilst, sējumam pazemina kategoriju līdz atbilstošai, vai sējumu noraida kā sēklaudzēšanai neizmantojamu.

Pērn VAAD inspektori sēklaudzēšanas lauku apskatēs apsekojuši 8692,93 ha sējumu, no tiem 99,8% jeb 8674,25 ha tika atzīti par sēklaudzēšanas prasībām atbilstošiem.

Lopkopji aicināti pieteikties atbalsta maksājumam par pienu

Zemkopības ministrija aicina tos piena ražotājus, kuri pildījuši piena kvotu laika periodā no 2006. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 31. martam vai arī iegādājušies kvotu no restrukturizācijas fonda, pieteikties atdalītajam papildu valsts tiešajam maksājumam par pienu. Iesniegumus šim atbalstam pieņem Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālās lauksaimniecības pārvaldes līdz 15. jūlijam, «Novadnieku» informē Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājas vietniece Solveiga Lazovska.

Lai pieteiktos šai tiešo maksājumu shēmai, nepieciešams aizpildīt veidlapu «Iesniegums at-

dalītajiem papildu valsts tiešajam maksājumiem par pienu 2007. gadā», kas kā 20. pielikums atrodama Rokasgrāmatā platību maksājumu saņemšanai 2007. gadā. Veidlapa ir jāizgriež no rokasgrāmatas un aizpildīta jānosūta pa pastu attiecīgajai LAD reģionālajai lauksaimniecības pārvaldei līdz 15. jūlijam (pasta zīmogs) vai arī jāiesniedz personīgi. Veidlapa pieejama arī LAD interneta mājas lapas sadaļā «ES maksājumi»/«Tiešie maksājumi».

Jau ziņots, ka, sākot no 2007. gada, papildu valsts tiešie maksājumi (PVTM) tiek istenoti kā divu veidu maksājumi — ar ražošanu saistītie maksājumi un no ražošanas atdalītie maksājumi. Ar ražošanu saistītie maksājumi ir atbalsts, kas saistīts ar lauksaim-

nieka aktivitātēm pašreizējā brīdī, piemēram, atbalsts par apsētajām platībām vai par saražotajām vienībām. Savukārt no ražošanas atdalītie maksājumi ir atbalsts, kas netiek saistīts ar lauksaimnieka aktivitātēm pašreizējā brīdī, tas ir, noteiktu produktu vai liellopu ražošanu vai arī noteiktu ražošanas faktoru izmantošanu pašreiz. No ražošanas atdalītie maksājumi tiek dēvēti arī par vēsturiskajiem maksājumiem, jo šis atbalsts tiek piešķirts par noteiktā vēstures jeb references periodā veiktajām lauksaimnieciskajām aktivitātēm.

Sākot ar nākamo gadu un arī turpmāk lopkopjiem atdalītajam papildu valsts maksājumam par pienu būs jāpiesakās divus mēnešus ātrāk, tas ir, līdz 15. maijam.

Izstrādāta kopīga atbalsta piešķiršanas kārtība biškopībai

Zemkopības ministrija izstrādājusi Ministru kabineta noteikumu projektu «Kārtība, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu biškopībai», «Novadnieku» informē ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā re-

ferente Liene Zvereva. Dokumentā noteikta kārtība, kādā tiks piešķirts, administrēts un uzraudzīts valsts un Eiropas Savienības atbalsts biškopībai nākamajā un turpmākajos gados. Atbalstu varēs saņemt sekojošiem pasākumiem — tehniskā palīdzī-

ba un informēšanas pasākumi; varrozes kontrole; sadarbība ar biškopjiem vai biškopju apvienībām; bišu skaita atjaunošana stropos. Visi šie pasākumi paredz paaugstināt Latvijas biškopju produkcijas konkurētspēju tirgū.

Katram ir tiesības uz bezmaksas izmeklējumiem

Vismaz reizi gadā mums katram ir tiesības apmeklēt ārstu un veikt dažādas analīzes un pārbaudes bez maksas. Kādas tās ir un cik bieži atkārtojamas?

Pieaugušo profilaktiskās apskates:

- ✓ ģimenes ārsta veikta apskate — reizi gadā (izņemot gadījumus, ja ģimenes ārsts pacientu ir izmeklējis slimības laikā);
- ✓ imūnprofilakse atbilstoši imunizācijas valsts programmai;
- ✓ dzemdes kakla vēža pārbaude ar onkoloģisko uztriepi sievietēm vecumā no 20 līdz 35 gadiem (reizi gadā). Ja iegūtie rezultāti atbilst normai, uztriepi atkārtoti reizi trijos gados;
- ✓ sievietēm vecumā no 35 līdz 70 gadiem dzemdes kakla vēža pārbaudi ar onkocitoloģisko uztriepi veic reizi gadā;

- ✓ fēcū izmeklēšana uz slēptajām asinīm reizi gadā vecumā no 50 gadiem;
- ✓ krūts vēža pārbaude ar mammogrāfijas metodi sievietēm vecumā no 50 līdz 69 gadiem (reizi divos gados);
- ✓ prostatas specifiskā antigēna noteikšana asinīs vīriešiem vecumā no 50 līdz 69 gadiem (reizi trijos gados).

Ieteicamās profilaktiskās pārbaudes

- Sievietēm no 18 gadu vecuma ieteicams veikt:
 - krūšu dziedzeru paškontroli,
 - ādas un mutes dobuma apskati reizi gadā,
 - vairogdziedzera un perifēro limfmezglu palpāciju reizi gadā,
 - krūšu dziedzeru palpāciju un ginekoloģisko apskati ar uztriepi reizi gadā,
 - asins analīzes reizi gadā,

- plaušu rentģenu vai fluorogrāfiju reizi divos gados.
- Sievietēm pēc 40 gadu vecuma:
 - papildus ikgadējam profilaktiskajam pārbaudēm — mammogrāfiju reizi gadā,
 - pēc menopauzes iestāšanās — vismaz divas reizes gadā ārsta apskates.
- Sievietēm pēc 50 gadu vecuma:
 - papildus ikgadējam profilaktiskajam pārbaudēm — arī analīzes uz slēptajām asinīm (zarnu vēzim).
- Sievietēm pēc 60 gadu vecuma:
 - papildus ikgadējam profilaktiskajam pārbaudēm — arī zārnus apskati no iekšpuses ar fibroskopu reizi piecos gados.
- Vīriešiem pēc 18 gadu vecuma ieteicams veikt:
 - ādas un mutes dobuma apskati reizi gadā,
 - vairogdziedzera un perifēro limfmezglu palpāciju reizi gadā,

- plaušu rentģenu vai fluorogrāfiju reizi divos gados,
- asins analīzes reizi gadā.
- Vīriešiem pēc 40 gadu vecuma:
 - papildus ikgadējam profilaktiskajam pārbaudēm — plaušu rentģenu vai fluorogrāfiju katru gadu (īpaši smēķētājiem),
 - prostatas specifiskā antigēna noteikšanu,
 - taisnās zarnas digitālo izmeklēšanu reizi gadā.
- Vīriešiem pēc 50 gadu vecuma:
 - papildus ikgadējam profilaktiskajam pārbaudēm — analīzes uz slēptajām asinīm fēcēs (zarnu vēzim).
- Vīriešiem pēc 60 gadu vecuma:
 - papildus ikgadējam profilaktiskajam pārbaudēm — zārnus apskati no iekšpuses ar fibroskopu reizi piecos gados.

JAUTĀJĀT — ATBILDAM

Kas ir iztikas minimums?

Vairāki «Novadnieka» lasītāji ir lūguši skaidrojumu par to, kas ir iztikas minimums, kā to aprēķina, kas ietilpst šajā patēriņa grozā.

Pilna iztikas minimuma patēriņa precu un pakalpojumu groza saturs apstiprināts jau sen — ar Ministru padomes 1991. gada 8. aprīļa lēmumu. Centrālās statistikas pārvaldes speciālisti skaidro, ka iztikas minimuma patēriņa grozā nav iekļauti alkoholiskie

dzērieni, tabakas izstrādājumi un dažādas luksuspriekšrocības.

Groza vērtību atbilstoši tajā iekļauto precu un pakalpojumu cenu pārmaiņām ik mēnesi aprēķina Centrālā statistikas pārvalde. Iztikas minimumu aprēķina vidēji vienam Latvijas iedzīvotājam, nedalot pēc dzimuma, vecuma vai teritorijas, kurā viņš dzīvo.

Pilna iztikas minimuma patēriņa precu un pakalpojumu grozā no pārtikas precēm ietilpst: maize, graudaugu un konditorejas

izstrādājumi, gaļa un gaļas produkti, zivis un to produkti, olas, eļļas, tauki, augļi, ogas, dārzeņi, cukurs, medus un citi saldumi, kā arī bezalkoholiskie dzērieni.

No nepārtikas precēm grozā ietilpst: vīriešu, sieviešu un bērnu apģērbs, apavi, mājokļa uzturēšana un remonta materiāli, sadzīves tehnika, pārējās elektropreces, personīgās lietas, mēbeles, tekstilmateriāli dzīvoklim, trauki un virtuves piederumi, dārza inventārs, mazgāšanās līdzekļi, trans-

portlīdzekļu iegāde, kosmētikas un higiēnas preces, individuālie aksesuāri, medikamenti, rakstāmlietas, avīzes, žurnāli, grāmatas, atpūtas un sporta inventārs, kā arī rotāllietas.

Pilna iztikas minimuma patēriņa precu un pakalpojumu grozā iekļauta arī apģērbu šūšana, apavu remonts, īres, elektrības un apkures maksājumi, mājsaimniecības un komunālie pakalpojumi, pasta un sakaru pakalpojumi, sa-

biedriskā transporta izmaksas, sadzīves, kultūras un pārējie pakalpojumi.

Ši gada maijā iztikas minimums vienam Latvijas iedzīvotājam bija sasniedzis 130,15 latus. Kopējais izdevumu īpatsvars pārtikas precu iegādei iztikas minimumā bija 40,50 lati, nepārtikas precēm — 50,20 lati, pakalpojumiem — 34,45 lati, bet pārējie izdevumi bija aprēķināti 5,10 latu apmērā.

Jaunsargi sacentās Jaunaglonā

No 3. līdz 6. jūlijam Jaunaglonā risinājās Jaunsardzes 15. gadadienai veltītā salidojuma dalībnieki. 1050 jaunsargi no visiem Latvijas novadiem (arī Preiļu rajona), Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas un Lielbritānijas mērojās spēkiem, rādot savas spējas un iemaņas sacensībās sporta, militārajā, jautrajā un tūrisma blokā.

Par salidojuma gaitu un rajona jaunsargu panākumiem un ieguvumiem «Novadniekam» pastāstīja Aizsardzības ministrijas Jaunsardzes centra Latgales novada daļas vecākais referents, štāba virsseržants un 312. Preiļu jaunsargu vienības vadītājs Jānis Pintāns un salidojuma preses centra darbiniece, Preiļu Valsts ģimnāzijas 12. klases audzēkne Ligita Pudža.

Jaunsargu salidojumi ik gadu notiek citā Latvijas novadā. Pērn tas bija Laidzes pagastā Kurzemē, bet šogad par tīkšanās vietu bija izvēlēta Jaunaglonā, jo tepat tuvumā atrodas viena no jaunsargu bāzes skolām – Jaunaglonas arodvidusskola, kas ir viena no aptuveni 70 šādām bāzes skolām Latvijā. (Preiļu rajonā jaunsargu bāzes skolas ir arī Līvānu 2. vidusskola un Preiļu 2. vidusskola.)

4. un 5. jūlijā notika jaunsargu komandu galvenās aktivitātes un sacensības. Kā uzsvēra J. Pintāns, šajā salidojumā komandas pirmo reizi tika komplektētas no dažādām vienībām. Tas nozīmē, ka komandas izlozes ceļā tika veidotas gan no Latvijas jaunsargiem, gan ciemiņiem no ārvalstīm. Sacensībās piedalījās 80 komandas, katrā 10 līdz 12 dalībnieki. Jaunsardzes dalībniece L. Pudža atzīst, ka veiksmē šoreiz vairāk bijusi Līvānu jauniešu sabiedrotā, jo viņiem izlozē veicies tikt vienā komandā ar spēcīgākajiem jaunsargiem, tāpēc arī sacensībās iegūts visvairāk godalgoto vietu. Taču labi sasniegumi gūti arī grupās, kurās startējuši jaunsargi no Preiļiem un Jaunaglonas arodvidusskolas. Tomēr par galveno ieguvumu mūsu jaunieši atzīst iespēju darboties kopā ar jaunsargiem no Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas un Lielbritānijas. Tiesa, mazliet traucējušas nepietiekamās angļu valodas zināšanas, teic Ligita, taču tas būšot stimulē turpmāk svešvalodu mācīties citīgāk.

Tā kā salidojumā bija vairāk nekā 1000 dalībnieku, aktivitātes tika sadalītas vairākās daļās. Pirmā no tām – aptuveni 13 kilometrus garš pārgājiens «Aglonas

● Jaunsardzes 15. salidojuma dalībnieki, jaunsargi no Preiļu 2. vidusskolas, Līvānu 2. vidusskolas un Jaunaglonas arodvidusskolas. Pirmajā rindā no kreisās – Intars Sauskājs, Mārtiņš Cepurnieks, Ēriks Uvarovs, Anastasija Laizāne, otrajā rindā – Arta Brūvere, Indra Zvejsalnice, Jānis Ziemeļis, Sandis Sockis, Marija Ivanesku, Jānis Bivšaks, Laura Cepurniece, Renāte Grandāne, Viktorija Beča, trešajā rindā – Terēze Diksne, Santa Sondore un Mārtiņš Kančs.

takas» ar dažādiem teorētiskiem uzdevumiem un Aglonas bazilikas apmeklējumu. Otrā daļa – sacensības nometnē, kuras savukārt bija sadalītas četros blokos – militārajā, sporta, jautrajā un tūrisma.

— Sacensībās viss bija pa istam, — stāsta Preiļu jaunsargu vienības vadītājs J. Pintāns. — Tūrisma blokā pa istam bija jāpeld Rušonas ezerā, pa istam vajadzēja no tukšām taras kastēm būvēt pēc iespējas augstāku torni, jātiec pāri ar ūdeni pildītam novadgrāvim pa paralēlajam virvēm, kā arī

jāveic mazliet ekstrēms nobrauciens pa Tartakas upīti. Jaunieši pārbaudīja arī savas spējas šaušanā ar pneimatiskajiem ieročiem, ar peintbola šautenēm, stilizētām kaķenēm, pārvarēja šķēršļu joslas.

Pēc rezultātu apkopošanas Preiļu rajona jaunsargi atviegloti uzelpoja, jo gūti labi panākumi. Mūsējie kopā ar citiem Latgales jauniešiem kārtējo reizi pierādīja, ka ir vieni no spēcīgākajiem Latvijā.

Salidojuma pēdējā dienā pirmo reizi tika rīkota arī ciemiņu diena,

kad ar jauniešu aktivitātēm varēja iepazīties pašvaldību vadītāji, skolu direktori un vecāki. Darbojās vietējais preses centrs, kas izdeva informatīvos biļetenus, veidoja fotogalerijas. Ar sajūsmu tika uzņemti Nacionālo bruņoto spēku demonstrējumi. Jaunaglonā bija ieradušies Daugavpils artilērijas bataljona pārstāvji, no Balviem – speciālisti aizsardzībā pret masu iznīcināšanas līdzekļiem, bet no Rēzeknes – robežsargu koledžas pārstāvji. Salidojumā darbojās arī Rekrutēšanas un atlases centra speciālisti.

Pelēču pagasta «Vilkači» — atkal labākie pļavu griezēji Latvijā

● Pēc nogrieztās pļavas «Vilkači» — Juris Kovaļevskis, Dzintars Matisāns, Alberts Butlers un Zigmunds Džeriņš — izskatās apmierināti un gatavi arī nākamgad startēt tikpat sparīgi.

Sākums 1. lappusei.

Tā kā sacensības tika rīkotas Kalsnavas arborētuma teritorijā, dalībniekiem bija iespēja iepazīties

arī ar plašo un sakopto stādudzētavas teritoriju. Kā balvas uzvarētājiem tika pasniegti tūju un citu dekoratīvo augu stādi, kā arī lauku saimniecībās noderīgi darba instrumenti.

Paraksti referendumam par tautas vēlētu prezidentu krājas gausi

Pirmās nedēļas, kopš sāka parakstu vākšana referendumam par visas tautas vēlētu prezidentu, liecina, ka sabiedrības interese par šo būtisko jautājumu pagaidām nav liela.

Kā «Novadniekam» pastāstīja zvērinātā notāre Sandra Naumova, kuras birojā Preiļos, Talsu ielā 2, notiek parakstu vākšana referendumam rīkošanai, rindas neveidojas. Pirmais paraksts oficiāli reģistrēts 27. jūnijā, bet 9. jūlija rītā sarakstā bija tikai 28 personas.

Parakstu vākšanas idejas iniciatori ir Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija, un pēc Jāņiem viss darbam nepieciešamais bija nodrošināts. Darba grupa sagatavojusi likumprojektu «Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē», pēc kura prasa izdarīt Satversmē sekojošus grozījumus:

✓ izteikt Satversmes 35. pantu šādā redakcijā – «Valsts prezidentu un četriem gadiem ievēlēt pilntiesīgi Latvijas pilsoņi, kuri vēlēšanu dienā ir sasnieguši 18 gadu vecumu»;

✓ izteikt 36. pantu šādā redakcijā — «Valsts prezidenta ievēlēšanas kārtību nosaka likums».

Notāre pastāstīja, ka personai, kura vēlas parakstīties par re-

ferenduma sasaukšanu, paraksts tiek apliecināts atsevišķi un reģistrēts Notariālo darbību reģistrā. Darba grupas vajadzībām tiek sastādīts arī kopējais saraksts, kurā atkārtoti tiek ierakstīti personas dati. Pārsvārā savu vēlmi pašiem vēlē Valsts prezidentu izsaka gados vecāki Latvijas pilsoņi, jauniešu interese par to ir zema. Lielākā daļa no viņiem informāciju par iespēju parakstīties guvuši no masu saziņas līdzekļiem un uzskata, ka ar savu parakstu nosvērs svaru kausus par labu demokrātijai Latvijā.

Zemo aktivitāti parakstu vākšanā notāre komentē kā bažas par to, vai cilvēkiem nenāksies sēdēt garās rindās. — Tā nav, jo tiem, kuri vēlas parakstīties par likumprojektu «Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē», nepieciešams tikai personu apliecināošs dokuments, ar kuru jāgriežas pie sekretāres. Paraksta apliecināšana daudz laika neaizņem, un arī nodeva par to nav jāmaksā.

Ja Valdis Zatlers sevi pierādīs kā labu prezidentu, tad tauta viņu ievēlēs arī uz otru pilnvaru periodu. Bet tas būs mūsu, Latvijas pilsoņu lēmums – šādi savu vēlmi parakstīties par referendumu sasaukšanu pamatoja kāda iedzīvotāja.

Darbs, kas jāpabeidz ar reizi

Līvānu novads ir slavens ar saviem amatniekiem. Viens no šīs cuntes pārstāvjiem ir pinumu meistars **Guntars Velviks**. «Novadnieka» žurnālisti ar viņu tikās Latgales mākslas un amatniecības centrā, kur viena no telpām atvēlēta pinējiem, keramiķiem un citiem amatniekiem, kam ar saviem materiāliem un darba rīkiem vajadzīga plašāka vieta. Tāpat kā audējas, arī pinumu gatavotāji un citi amatnieki noteiktās dienās sastopami centrā. Te viņu darbam seko līdzīgie ziņkārīgie ekskursanti un tūristi, un amatniekiem vienlaikus jāatbild arī uz daudzajiem jautājumiem, bet, ja ir gribētāji, jāļauj darboties pašiem. Guntars stāstīja, ka visātrāk izdodas iemācīt vienkāršu aproču gatavošanu, un par to prieks jaunajam pinējam, sevišķi bērniem, esot neapraķstāms.

Liela daļa no amatniekiem strādā algotā darbā. Arī Guntars Velviks sarunas dienā uz centru bija ieradies pirms maiņas stikla ražošanas uzņēmumā. Pirmās emāņas pinumu darināšanā gūtas Rīgā, Ogrē un Jēkabpilī, apmeklējot kursus. Jūrmala ir Guntara dzimtā puse. Tagad viņš kopā ar dzīvesbiedri dzīvo Līvānu novada Rožupē, uz kuriem pārcēlies pirms gadiem trīspadsmit, jo sagribējies būt tuvāk zemei. Guntars beidzis poligrāfistu skolu, strādājis par iespiedēju vienā no tipogrāfijām Rīgā un saka, ka arī tagad labprāt strādātu šajā amatā, taču līdz tipogrāfijai Jēkabpilī pārāk tāls ceļš gabals.

Sarunas laikā Guntara rokas nepierimst ne uz brīdi. Viņam līdzās sagatavotu klūdziņu saišķis. Tās vāktas upju krastmalās un citās vietās, dažreiz – istos džungļos, kur kārklu krūmam labpatīcis izaugt. Pēc tām dodas rudenī un ziemā, novērojot, ka lokanākas un sīkstākas esot tās, kas vāktas vecā mēnesī. Kārkli ataugot ātri, tāpēc par klūgu trūkumu nenākoties sūdzēties. Pēc savākšanas klūgas tiek sautētas, Guntars tās vāra skārda vannā uz āra plītiņas. Malkas gan šādam «virumam» tiek izlietots daudz. Izsautētās klūdziņas jāmizo. Jo karstākām novilkta «āda», jo tās sīkstākas un izturīgākas. Pēc tam izejmateriāls var glabāties, cik ilgi vien vajadzīgs. Taču darboties ar to nevar, kad ienāk prātā. Pirms izmantošanas klūdziņas atkal jāizmērcē, jo citādi tās lūztu. Runājoties ar žurnālistiem, amatnieks ik pa brīdim pamērcē klūgas ūdenī, un īstenībā pinumu darināšana ir visai slapjš process. Bez tam tas ir darbs, kas ir jāpabeidz ar reizi. Iesāktu pinumu nevarot nolikt malā līdz citai reizei, jo tas izirst. Tāpat, kā, piemēram, arī bizi nevar atstāt pusītu, jo tā neturēsies kopā.

Pinējiem ir arī dažādi darba rīki. Amatnieks nodemonstrē, kā ar speciālu trīsšķautņainu nazīti sadala klūgu trijās gareniskās sloksnēs, kādas ādas uznavas lieto pirkstiem, lai tos nesavainotu, kad uz smalkas ēveles apstrādā tievīņas rikstītes.

Guntars visbiežāk pin grozus

ikdienai un arī tādas, ko lieto tautiskos svētkos. Viņam ir arī tādi pinumi, ko var piestiprināt pie sienas vāzes vai puķu poda ielikšanai. Prot izgatavot pītas lustras, dekorus, cibiņas, kārbīņas, paremtam pēc pasūtījuma darina klūgu pūra lādes. Tas esot grūts darbs, jo vienāda toņa klūgas tik lielā daudzumā atrast esot visai sarežģīti. Liekas, kārkla šķirnes vienādas, bet – aizej pie nākamā krūma, un tam pavisam cita krāsa. To ietekmē arī augsnes sastāvs, mitrums un citi apstākļi, stāstīja pinējs.

Grozus rotājumam tiek iestrādātas bērza tāsīs ar dzeltenīgo pusi uz augšu. Tāsīs viņš dabū kokzāģētavās, vienojoties ar īpašniekiem. Turot saule, klūdziņas maina krāsu, tāpēc rotāšanai tiek izmantotas arī ilgāk glabātas klūgas. Rakstus var veidot ar dažādiem paņēmieniem, piemēram, klūgām pa vidu iepinot šķeltas sloksnītes, doņus.

Ar saviem darbiem Guntars Velviks ir piedalījies dažādos amatnieku saietos, Brīvdabas muzeja gadskārtējā tirdziņā, Valkas pilsētas svētkos, kur saņēmis uzaicinājumu apciemot igauņus. Izstādi sarīkot neizdodoties, jo visi darbi ātri vien aizejot tautās. Taču viņam ir savas ieceres par darbnīcas atvēršanu, un tad aicināšot ciemos «Novadnieku».

Sarunas vai ekskursantu ziņkāriba darbā netraucē, teica pinējs, uzskatāmi demonstrējot, ka pirms stundām divām iesāktā ogu groziņa darināšana tuvojas beigām.

● Sīkstie un cietie kārklu zari amatnieka Guntara Velvika rokās šķīta tikpat paklausīgi un vijīgi kā adata ar pavedienu šuvējas pirkstos. Taču īstenībā pinumu darināšana ir samērā smags, veiklību un spēku prasošs process.

Stelles – latviešu senais dators

Latviešu sievietēm izsenis zināmās stelles – skaitļojamās mašīnas, tātad, arī itora – tālīnais sencis, tā, pa pusei nopietni, pa pusei jokojot, teica Latgales mākslas un amatniecības centra direktore **Ilze Griezāne**, rādot kādu muzeja eksponātu. Tas aizņem krietni plašu telpas stūri un ir tā devētās Viļumsona patentētās stelles. Ar ko šīs stelles ievērojamākas par savām ciltsmāsām? Ar saviem apmēriem, izcelšanās vēsturi un to, ka aušana ar tām veicās ātrāk. Stelles radušās pagājušā gadsimta 20. – 30. gados Rīgā, tās izgudrojis Pēteris Viļumsons, kam pieder arī ideja kopā ar stellēm izplatīt sagatavotos rakstus. Tie bija sarežģīti, un to aušanai būtu vajadzīgas vismaz 12 paminas. Kā zināms, vienkāršākām stellēm ir četras – sešas, dažreiz astoņas paminas. Savukārt Viļumsona stellēm ir tikai viena pamina, bet raksta veidošanai un metu cilšanai kalpoja speciālas perfokartes. Pie šīm stellēm parasti strādājuši vīrieši. Stellu autors bija sagatavojis grāmatiņas audējiem, katrai nedēļas dienai savu, kas tā arī saucās «Pirmdienas rīts», «Otrdienas rīts», un tā tālāk. Pirmajā bija aprakstīts, kā stelles salikt, otrajā, – kā izvēlēties rakstu, ielikt audeklu, izgatavot perfokarti, trešajā, – kā aust, un tā līdz audekla izņemšanai. Ar šo izdevumu palīdzību aušanu varēja apgūt arī pašmācības ceļā. Amatniecības centrā aplūkojamās da-

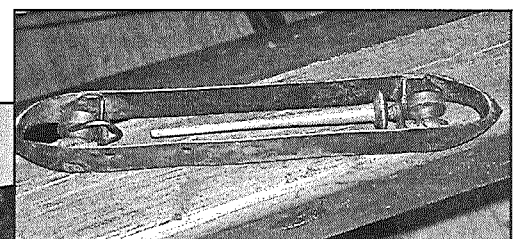

● Līvānu mākslas un amatniecības centrā ekspozīciju zālē aplūkojamās stelles, kas tapušas gandrīz pirms simts gadiem, bet lietotas Rožupē pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados. Stelles demonstrē Inese Valaine.

žas no šīm grāmatiņām. Audējam, kas strādāja ar lielajām stellēm, nācās stāvēt kājās. Atspole bija no metāla, un, kad lietīšķās mākslas studijas «Dubna» vadītāja Inese Valaine žurnālistiem to nodemonstrēja, atspole aizritēja nevis viegli, kā mīklā par aušanu «Aizskrēja gaigala zibē-

dama, aizsala ezers dimdēdams», bet smagi dūcēt. Pie tam atspole tiek aizslidināta nevis ar roku, bet «izšauta» no speciālas ierīces, kā bulta no loka. Vadītāja stāstīja, ka savulaik ar šādām stellēm strādājis viņas nu jau aizsaulē aizgājušais dzīvesbiedrs. Katram jaunam rakstam vajadzējis izgatavot

citu perfokarti, izcērtot caurumiņus rakstam atbilstošā secībā. Komplektā ar stellēm bija speciāla ierīce caurumiņu izciršanai perfokartēs. To sagatavošanas gaitā bija stingri jāievēro un jāatsifrē grāmatiņās dotās pamācības. Ine-

● Šīs dzelzs atspoles valdīšanai vajadzēja nevis tautas dziesmās apdziedātu audējiņu, bet īstu vīra roka.

se atceras, ka kopā ar vīru ne reizi vien gatavojuši perfokartes. Arī pati izmēģinājusi aušanu šādās milzenēs, noaudusi galdautu.

Latgalē šādas stelles bija diezgan populāras, ar tādām auda uzņēmumos «Dailrade», stāstīja Ilze Griezāne. Stellu īpašā platuma dēļ tajās varēja aust uzreiz veselu galdautu, nevis pa daļām, kā tas ir parastajās stellēs. Dienā ar P. Viļumsona stellēm varēja noaut divus galdautus vai segas.

Latgales mākslas un amatniecības centra eskponātus šogad papildinājis arī daudz lietots rīks – kaleja plēšas. Tās atvestas no Aglonas un ir ievērojamas ar saviem izmēriem. To bijušais īpašnieks stāstījis, ka plēšu izgatavošanai izlietotas sešu vērsu ādas. Plēšu darbināšana centra apmeklētājiem pagaidām netiek ļauta, jo to «plaušas» vēl joprojām ir pilnas ar gadsimtu krātiem sodrējiem, un katrs mēģinājums beidzas ar to, ka no plēšām pret telpas gaišo sienu izsprūk melnu kvēpu pūtiens.

Vizītē ar vizītkarti

Kad, piedaloties saviesīgā pasākumā, sanāksmē vai oficiālā tikšanās reizē, kāds pasniedz savu vizītkarti, bet jums nav, ko dot pretī, jūtamies pagalam neērti. Šis mazais papīrītis ar tālruna numuru, adresi kļūvis par neatņemamu mūsu dzīves sastāvdaļu.

Kurš izgudroja?

Francija un Ķīna joprojām nevar tikt skaidrībā, kurai pieder vizītkartes atklājējas un izgudrotājas gods. Ķīnieši apgalvo, ka tas pienākas viņiem, jo jau senos laikos, nākot vizītē pie imperatora, viņi nesuši līdz lielu plakātu, uz kura bijis rakstīts apmeklētāja vārds. Savukārt franči uzskata, ka smalkais paradums pieteikt vizīti ar vizītkarti saistās ar viņu zemi.

Pavisam droši ir zināms, ka pagājušā gadsimta beigās vizītkartes lietoja jau katrā valstī un to izmērs bija sarucis līdz kabatas formātam. Ar dažu milimetru starpību vizītkartes pieņemts ga-

tavot 90 x 50 mm formātā, pieļaujot, ka sievietēm tās varētu būt 80 x 40 mm lielas. Patiesībā nevajadzētu uzsvērt atšķirību starp vīrieti un sievieti. Interesanti, ka vienīgi Lielbritānijā sievietes lieto nedaudz lielākas vizītkartes nekā vīrieši.

Dažādu veidu vizītkartes

Ir vismaz četru veidu vizītkartes.

Vizītkartes **privātai saskarsmei** – ar vārdu, uzvārdu, mājas adresi un tālruna numuru. Šādas vizītkartes var dot draugiem un paziņām, ar kuriem nesaista lietišķi darījumi. Pastāv uzskats, ka iepazīstoties kungam neklājas dot dāmai vizītkarti, kurā norādīts viņa amats, jo tas var dāmu mulsināt. Šādiem gadījumiem piemērotāka ir vizītkarte bez izsmeltošiem rekvizītiem.

Gimenes vizītkarte – ar abu laulāto vārdiem un uzvārdiem, mājas adresi un tālruna numuru. To dod kopējiem draugiem, paziņām un radniekiem, kā arī iz-

manto diplomātiskajā saskarsmē.

Vizītkarte **lietišķiem cilvēkiem** – ar iestādes logotipu, pilnu nosaukumu, vārdu, uzvārdu, ieņemamo amatu, darbavietas adresi un tālruna numuru – visvairāk iecienītais un izmantotais vizītkaršu veids.

Vizītkarte prominencēm – ar iestādes logotipu, pilnu nosaukumu, ieņemamo amatu, darbavietas adresi un tālruna numuru, bet bez vārda un uzvārda. Šādas vizītkartes lieto tikai atsevišķās valstīs, piemēram, ASV, acimredzot tā uzsverot attiecību lietišķumam.

Kā vizītkarti pasniegt

Atcerieties zelta likumu: ja saņem vizītkarti, noteikti pretī ir jādod savējā. Iepazīstoties pirmās savu vizītkarti pasniedz amatā zemākstāvošais vai jaunākais, vai – pieklājīgākais. Pastāv noteikums, ka sieviete nedrīkst atstāt vizītkarti neprecēta vīrieša mājās, savukārt vīrietim, ja viņš iepazīnīs ar precētu sievieti, jāsūta vizītkarte arī viņas laulātajam draugam. Ja kungs viesojas pie precē-

P.R. (pour remercier) – pateicības izteikšana

P.F. (pour feliciter) – apsveikums

P.F.C. (pour faire connaissance) – prieks par iepazīšanos

P.F.N.A. (pour feliciter Nouvellee Annee) – apsveikums Jaunajā gadā

P.P. (pour presentation) – iepazīšanās neklātienē

P.P.C. (pour prendre conge) – atvadīšanās neklātienē

P.C. (pour condoleances) – līdzjūtības izteikšana

ta pāra, viņam jāatstāj divas vizītkartes.

Ja vizītkarti esat saņēmuši pa pastu, atbildes vizītkarte jānosūta 24 stundu laikā. Sūtot pa pastu, vizītkarte jāieliek īpaši paredzētā aploksnē un uz aploksnē ar tinti jāuzraksta adresāts. Ja vizītkarti nodod tieši rokās, aploksnī var neaizīmēt un rakstīt ar zīmuli. Arī nododot cita veida sūtījumus, piemēram, ielūgumu, kam pievienota vizītkarte, aploksnī var atstāt vaļēju.

Kad vizītkarti drīkst aprakstīt

Pieņemts, ka ar vizītkarti var ne tikai dibināt pazišanos, bet paust arī savu attieksmi – apsveikt, izteikt pateicību, prieku,

paust līdzjūtību par sasirgšanu vai tuvinieka zaudēšanu. Vizītkarti var nosūtīt kopā ar ziediem, mazām dāvaniņām, grāmatām.

Starptautiskajā praksē šim nolūkam izmanto īpašus apzīmējumus – franču valodas pieklājības frāžu saīsinājumus, kas ir vispārpieņemti un izmantojami jebkurā valstī. Taču var rakstīt arī pilnus vārdus adresātam saprotamā valodā. Pašai vizītkartei gan jābūt valsts valodā. Dodoties ārzemju komandējumā, vajadzētu nodrošināties vismaz ar angļiski aizpildītām vizītkartēm.

Uzrakstiem atvēlēta noteikta vieta – vizītkartes kreisajā apakšējā stūrī, otru pusi aprakstīt nav pieklājīgi.

Izmantoti preses materiāli

Lāči Latvijā vairs nav retums

Ik pa retam, bet pēdējā laikā arvien biežāk, iedzīvotāji dažādos Latvijas rajonos informē, ka manīti mūsu reģionam netipiski dzīvnieki – lāči. Aizpērnajā vasarā arī Preiļu rajonā vairākos pagastos cilvēki stāstīja par manītiem lāča pēdām. Latvijas presē parādījušās publikācijas par šo tēmu, arī Liepājas rajona laikrakstā «Kursas Laiks». Otaņķu pagastā pirmo reizi lāča pēdas manītas jau aprīlī, tad maijā un arī vēlāk. Viņi par ķepaiņa nedarbiem netika sūdzējušies, toties saldenieki gan. Par to stāsta Nicas mežniecības mežzinis Vairis Kopštāls.

Pēc pēdu nospiedumiem varot spriest, ka lācis ir liels un smags. Tas brīdis pa dubļainu stīgu, tāpēc pēdas bija labi saskatāmas arī vēlāk. Pēdas bija apmēram 27 centimetrus garas un 17 centimetrus platas. Aprīļa vidū lāča pēdas manītas arī Saldus rajona Pampāļu pagastā. Pieredzējis mednieks no Nigrandes Bernardis Rjabovs salīdzina aprīļa beigās redzētās lāča pēdas ar tām, kuras pamanītas aprīļa vidū. «Šīs pēdas atšķiras no tām, kas bija iepriekš. Tās ir piecpadsmit līdz sešpadsmit centimetrus platas, tātad mazākas par pirmajām, kaut gan arī šīs lācis ir jau pieaudzis. Taču pašlaik lāča (vai lāču) izsekošanai nav labs laiks, jo ir sauss. Tās pēdas, ko atradām, varētu būt iemītas pēc pēdējā lietus. Iespējams, dzīvnieks pārvietoja Vainodes vai Lietuvas virzienā,» laikrakstam «Saldus Zeme» 8. maijā sacījis B.Rjabovs.

Lāča pēdas būtu izskaidrojams tam, ka kādu dienu pazudusi ceurtīdāļa no mājās «Zūbitēs» no-

kautās cūkas. «1. maijā nokāvām cūku, sadalījām četrās daļās un pakārām šķūnīti. No rīta vienas ciskas vairs nebija, bet aķis, uz kura tā bija uzkarināta, bija izstiepts taisns. Nebija ne jausmas, kas vainīgs pie gaļas pazušanas, līdz dēls ievēroja lielas pēdas, kas no šķūniņa veda pāri upei mežā,» stāstījis «Zūbišu» saimniece Austra Hofstetere.

B.Rjabovs neatceras, ka Saldus apkaimē jēkad būtu manīts kāds lācis. Tāpat izbrīnīts ir arī V.Kopštāls un saka – tas liecina par jaunas sugas iedzīvošanos šai pusē. Pēc dienas, kad Saldū redzētas lāča pēdas, Baumots, ka lācis redzēts pārpeldam Ventu. Kā liecina Vides ministrijas 2003. gadā sagatavotais «Brūno lāču (*Ursus arctos*) aizsardzības plāns Latvijā», nozīmīgākās lāču uzturēšanās vietas ir Aizkraukles, Alūksnes, Balvu, Gulbenes, Jēkabpils, Limbažu, Ludzas, Madonas,

Ogres, Rīgas, Valkas un Valmieras rajons. Lāču skaits Latvijā ir svārstīgs. Plānā rakstīts, ka to skaits varētu būt aptuveni desmit, taču 2003. gadā Latvijas mežos bijis ne vairāk par sešiem lāčiem.

Latvijas apstākļos piemērotākais lāču biotops ir boreālie meži, īpaši, kuros egļu un galvenā suga, ar mistrotām audzēm, ar bagātīgu pamežu, ainavā daudz upju un ezeru, augsto purvu, ar grūti pieejamām, pielūzotām vietām. Galvenās netiešās pazīmes dabā lāču konstatēšanai ir pēdu nospiedumi, ekskrementi un nagu skrāpējumi uz koku stumbriem. Vasaras sākumā lāči apkož svaigos kociņu dzinumus un lapas, īpaši apses. Vasaras vidū un otrajā pusē par galveno barību kļūst meža ogas. Rudeņos tiek ēstas ozolzīles. Tomēr sezonāli svarīga loma lāču barībā ir arī gaļai. Par to upuri var kļūt lieli dzīvnieki.

Izmantots «Kursas Laiks»

Noslēpumainais ābols

Ābols – tā nav tikai šī augļa sulīgā daļa, ko mēs labprāt notiesājam, bet arī miziņa, sēklas un serdes šķērssienušas. Ko ar tām darīt – ēst vai izmest?

Miziņa – vērtīgs antioksidants

Miziņu visbiežāk apēdam kopā ar ābola sulīgo daļu, taču dažreiz ābolu pirms ēšanas nomizojam. Un velti! *Pirmkārt*, lielākā daļa vitamīnu un mikroelementu atrodas tieši zem miziņas. *Otrkārt*, miziņa satur flavonīdus un polifenolus, kuri pieder pie antioksidantiem un aizsargā pret vēzi. Amerikāņu zinātnieki pierādījuši, ka no ābolu miziņas iegūtās aktīvās vielas samazina vēža šūnu veidošanos.

Ārstnieciskiem nolūkiem noder gan svaigas, gan žāvētas ābolu miziņas, ko var uzglabāt pat 10 gadus, pie tam savu ārstniecisko efektu tās nezaudē. Var pagatavot pulveri, ko izmanto zāļu tējas gatavošanai (1 ēdamkarote pulvera uz glāzi ūdens). Šāds dzēriens uzlabo vielmaiņu un ieteicams podagras, sklerozes, hroniska reimatisma, bet jo īpaši nieru un nierakmeņu slimību ārstēšanai. Šāda tēja nostiprina nervu sistēmu, uzlabo miegu, tāpēc to ieteicams dzert vakarā. Regulāri lietojot, pazudīs bezmiegs, pāries nervu uzbudinājums.

Ābolu serdītes cīnās pret mikrobiem

Ne jau visi zina, ka ābola serdē ir fitoncīdi, kas spēj iznīcināt dzīvnieku, zeltītā stafilokoka, A grupas gripas izraisītāju vīrusu, kā arī citus mikrobus. Jo tuvāk serdei, jo fitoncīdu iedarbība spēcīgāka. Vietas, ko ābols izdala

uzglabāšanas laikā, spēj pasargāt citus augļus, piemēram, tomātus, no bojāšanās un veicina to nogatavošanos.

Visnoslēpumainākā ābola daļa – sēkliņas. Tajās ir līdz 33% neižūstošu eļļu, olbaltumvielas, saharoze. Bet pats galvenais – sēkliņās ir daudz joda, kas ļoti nepieciešams organismam.

Uz joda trūkumu organismā norāda nospiepts garšātvoklis, gurdums, atmiņas un uzmanības pavājināšanās, galvassāpes. 5 līdz 6 ābolu sēkliņas dienā nodrošina pieauguša cilvēka dienas joda normu, labvēlīgi ietekmē sirdi un smadzenes. Bez tam ābolu sēklīs atrodas B17 vitamīns (letrils), kam ir pretvēža iedarbība un kas mazina nogurumu.

Taču ar sēkliņām nedrīkst pārspīlēt, jo tās satur bīstamo amigdalinu glikozīdu, kas, sašķeļoties kuņģī, izdala spēcīgu indi – zilskābi. Visvairāk šāda glikozīda ir mandeļu kauliņos (3,5%), ābolu sēkliņās – ap 0,6%. Zilskābe bloķē šūnu elpošanu un līdz ar to arī enerģijas izstrādi, bet, uzņemot 60 mg zilskābes, tā dažās sekundēs vai izraisīt nāvi nosmokot. Īpaši bīstami tas var būt bērniem. Indes iedarbību var mazināt, sēkliņas apcepot un pievienojot tām cukuru.

Un tomēr tas par sēkliņām nebūt vēl nav viss. Cianīdiem (tiem pieder arī zilskābe) piemīt spēja izlīdzināt krunciņas. Tāpēc jau kopš sirmas senatnes ābolu sēkliņu izvilcumu izmanto kosmētikā.

KAIMINU RAJONOS

JĒKABPILS RAJONĀ

Dārzeņu audzētāji ievāc agro kartupeļu ražu

Jēkabpils rajona dārzeņu audzētāji jau sākuši vākt šīs sezonas pirmo kartupeļu ražu. Vienā no lielākajām dārzeņu audzētājām z/s «Cielavas» Dignājas pagastā agro kartupeļu vākšana norit jau no 21. jūnija. Pirmā vākuma bumbuļi pārdoti vairumtirgotājiem izplatīšanai Jēkabpilī, Līvānu, Rēzeknes un Daugavpils tirgos. — Raža šogad agrājiem kartupeļiem ir laba. Salīdzinājumā ar mutagēn-agrājiem šogad vācu šķirne 'Solists' ir ievērojami labāk padesies. Pērn bija otrādi, — stāsta z/s «Cielavas» saimnieks Vitauts Liepiņš.

Saimniecībā šogad agrie kartupeļi aug 2,5 hektāru platībā, bet pavisam šai kultūrai atvēlēti 23 hektāri.

Daugavpils universitātes studenti vāc folkloru Atašienē

Nesen Atašienes pagastā viesojās Daugavpils universitātes filoloģijas fakultātes otro kursu beigušie studenti, kuriem ritēja folkloras un dialektoloģijas prakse.

— Mūsu augstskolas filologiem šāda prakse notiek tikai otro gada Atašienē bija plānots tikties ar vairākiem vietējiem teicējiem,

— stāsta viens no ekspedīcijas vadītājiem, filoloģijas doktors Gatis Ozoliņš.

Studentus un pasniedzējus interesē visi iespējamie tradicionālās kultūras elementi: mūzikas instrumenti, darbarīki, drukātie izdevumi, tradīcijas un rituāli, leģendas, pasakas un spoku stāsti, rotaļas, ziņģes un, protams, tautsdziesmas. Ekspedīcijas dalībnieki fiksē visu. Savāktā apstrāde notiks vēlāk, jau pēc ekspedīcijas, kad, piemēram, vietējā dialektā runātais un ierakstītais diktofonā tiks pierakstīts attiecīgajā fonētiskajā transkripcijā.

— Mūs interesē šīs puses izloksne, kas ir kā pāreja no sēliskā uz latgalisko. Dzīve iet uz priekšu, dialekti mainās, nivelējas gan literārās valodas, gan citu valodu ietekmē, — par savu meklējumu mērķi stāsta filoloģijas maģistre, Inguna Teilāne.

Restaurētas dokumentālās filmas par Jēkabpili

Pirmās dažiem gadiem skolotājs V.Sakars papildināja Jēkabpils muzeja krājumu ar unikālu dokumentālo materiālu — studijas «Kadrs» uzņemtajām filmām par Jēkabpili. Tās ir tapušas pagājušā gadsimta 60., 70., un 80. gados. vecākā no filmām datēta ar 1962. gadu.

Diemžēl filmu tehniskā kvalitāte un novecojusi demonstrēšanas aparātūra nespēja nodrošināt

kvalitatīvu uzņemtu materiāla noskatīšanos. 2006. gadā Valsts kultūrkapitāla fonds atbalstīja muzeja speciālistu sagatavoto projektu filmu restaurācijai un digitalizācijai. Atbalstot šo projektu, tika uzsvērts, ka ne katra pilsēta Latvijā var lepoties ar tik unikāliem vēsturiskiem dokumentālā kino materiāliem.

Filmas restaurēja studija «Pro Video», kuras speciālisti augstu novērtēja ne tikai filmu vēsturisko nozīmi, bet arī augsto maksliniecisko līmeni. Nu visas filmas jau ir DVD formātā.

Neapšaubāmi, liela daļa uzfilmētā materiāla ir nodeva tā laika ideoloģijai. Taču tas neliedz skatīt Jēkabpils ielas, ēkas, parkus, iestādes, veikalus, goda plāksnes, pieminekļus, leģendāro kuģi «Gulbis» un, protams, pašus jēkabpiliešus — tilta celtniecībā, Jēkabpils 4. vidusskolas atklāšanā, jubileju svinībās, skolēnu ekskursijās un Pļaviņu HES celtniecības vietu, kā arī daudz ko citu.

Krustpils pili 7. jūlijā pilsētas svētku ietvaros studijas «Kadrs» filmas piedzīvoja savu otro pirmizrādi.

Pili uzdziedēja lilijs

7. un 8. jūlijā, tikai divas dienas, Krustpils pili smaržoja reibinošākie un krašņākie ziedi — lilijs. Lilijas zieds redzams arī uz sienas baronu fon Korfu dzimtas ģerboni Krustpils pils vestibilā. Tāpēc arī izstāde bija īpaša un it

Pētija Indras pagasta vidi

No 25. jūnija līdz 1. jūlijam Krāslavas rajona Indras pagastā strādāja 27 cilvēku grupa — filologi, vēsturnieki, folkloristi, kuri realizēja Rēzeknes augstskolas un tautas muzikantu biedrības kopīgo projektu «Lauka pētījumi Krāslavas rajona Indras pagastā — tradīcijas, valoda, kultūrvide». Viņi pētīja, kā Indras pagastā cilvēki dzīvoja līdz Otrajam pasaules karam, kara laikā, padomju gados un šodien, pierakstīja atmiņu stāstījumus un dzīves gudrības.

«Ezerzeme»

kā neredzama saikne ar pils vēsturi.

Liliju izstādē apmeklētāji varēja apbrīnot vairāk nekā 50 šķirņu ziedus. Tā organizēta sadarbībā ar liliju audzētāju biedrību «Lilium Balticum».

Latvijas liliju audzētāji un selekcionāri ir pazīstami visā pasaulē, daudzas mūsu zemē radītās šķirnes iekļautas Starptautiskajā liliju šķirņu reģistrā, un Latvija to selekcionēšanā ieņem otro vietu Eiropā aiz ziedu lielvalsts Holandes.

Jaunu šķirņu veidošana ir ļoti pacietīgs un darbietilpīgs process, taču tas piesaista arvien jaunu entuziastu uzmanību. Par Latviju kā liliju šķirnes izcelsmes vietu liecina arī nosaukumi — 'Austras koks', 'Kamene', 'Medus mēnesis', 'Sauls meita'.

Savu darbu un gūtas zināšanas liliju audzēšanā prezentēja arī Jēkabpils mazpulku organizācija.

Vasaras atrakciju biznesu arī Jēkabpili

Jēkabpili izveidots uzņēmums, kas nodarbosies ar dažādu bērnu atrakciju nodrošināšanu brīvdabas pasākumos. Tie ir batuti, velokarti un, protams, piepūšamās pilsētiņas. Runa ir par Armanda Dudeka SIA «Jurga parks», kas ir jauns uzņēmums un radīts, lai nodarbotos ar šo jautro un neapšaubāmi ienesīgo biznesu.

Uzņēmuma īpašnieks stāsta, ka viss nepieciešamais ir iegādāts un ir daudz pasūtījumu. Izklaides un sarīkojumi notiek arvien biežāk. Tie ir pilsētu un pagasta svētki, firmu sporta svētki, lieli koncerti un festivāli. Arī uz bērnu dzimšanas dienām reizēm noirē piepūšamo pilsētiņu vai citas atrakcijas.

«Jurga parkam» ir nopirkta piecas piepūšamās pilsētiņas, desmit dažādi velokarti un elektromobiļi, arī batuti. No jūnija vidus uzņēmums sāka strādāt ar pilnu jaudu — ar mikroautobusu un piekabi tiek ceļots pa Latviju un visur līdzī tiek vestas bērnu atrakcijas.

Kas uzņēmēju mudināja pievērsties šādam biznesam? — Tā ir sezonas nodarbe. Plānoju Anglijā pasūtīt lielo piepūšamo pilsētiņu, kas ir 12 m gara un 5 m augsta. Bērniem patīk lēkāt, šļūkt un kustēties, — saka uzņēmējs.

ASV un Anglijā šādas bērnu izklaides ir ļoti populāras. Pavisam esot pieejamas ap 100 veidu piepūšamās pilsētiņas. Ja līdz šim «Jurga parks» esot iztīcis bez kredītiem, tad lielajai bērnu pilsētiņai, kas varētu sākt strādāt nākamgad, būšot vajadzīgs kredīts.

— Rīgā ir, Ventpili arī, ar ko mēs esam sliktāki? Arī Jēkabpili nākamvasar var būt velokartu parks, kurā būs arī batuti. Kāpēc lai nebūtu? Mēs esam gatavi to uztaisīt kaut vai rit, — apgalvo uzņēmējs. Tiek gaidīts tikai, kad Jēkabpils dome šim nolūkam atradīs atbilstošu vietu.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Janas karjerā viss vēl tikai sākas

Konkurss «Latvijas Talants» noslēdzies. Visiem bija prieks, ka ludzāniete Jana Školina pārliecināti tika līdz superfinālam un ieguva trešo vietu. Dažas dienas pēc finālkoncerta viņa jau bija mājās Ludzā un gatava sarunai.

— Es vēl joprojām dzīvoju tajā, talantu, gaisotnē. Esmu laimīga un priecīga, ka konkursā piedalījos, esmu gandarīta par rezultātu.

Jā, mani pazīst uz ielas arī Rīgā, pat uzrunā, īpaši pusaudži un bērni. Bet līdz zvaigznei man vēl ir tik tālu... Tomēr otru reizi tāda konkurss laikam nepiedalītos. Pārdzīvots tik daudz emociju: gan prieks, gan satraukums, gan sarūgtinājums, gan dažādi negaidīti pārsteigumi. Otrreiz to atkārtot nevar.

Vislielākais saspringums bija izbalsošanas laikā, īpaši, ja uz skatuves paliek trīs cilvēki un zini, ka divi tūlīt aizies. Skatītāji neredzēja sarūgtinājuma asaras, kas bira pēc izbalsošanas.

Tur visi bija talantīgi — vienam bija īpašs skatuviskais šarms, citam — tāda balss! Sapratu arī to, ka uz ekrāna viss izskatās citādi nekā dzīvē. Piemēram, klausos, kā mani vienaudži komentē TV redzēto, šķiet, ka viņi runā par pavisam citiem cilvēkiem. Tikai tad aptveru, ka viņus esmu redzējusi dzīvē, bet viņi — tikai uz ekrāna.

Vērtētāju vārdi, arī kritiskās piezīmes nešķita sāpīgas, bet atzīmes bija objektīvas. Viņi visi patiesībā pārdzīvoja par mums. Pēc fināla pie manis pienāca Māris Ozoliņš, sapratu, ka viņš ir turējis par mani ikšķi un pat cerējis uz augstāku vietu. Konkursa reitings patiešām bija ļoti augsts. Žūrija patiesībā pret mums bija labvēlīgāka nekā izskatījās.

Internetā daudz atsauksmju saņēmu *Draugos*. Mani pārsteidza, ka rakstīja pilnīgi sveši cilvēki no Vidzemes un Kurzemes. Biju cerējusi, ka atbalstīs novadnieki, bet, ka no visas Latvijas — to nē. Pārsvārā visas atsauksmes bija pozitīvas.

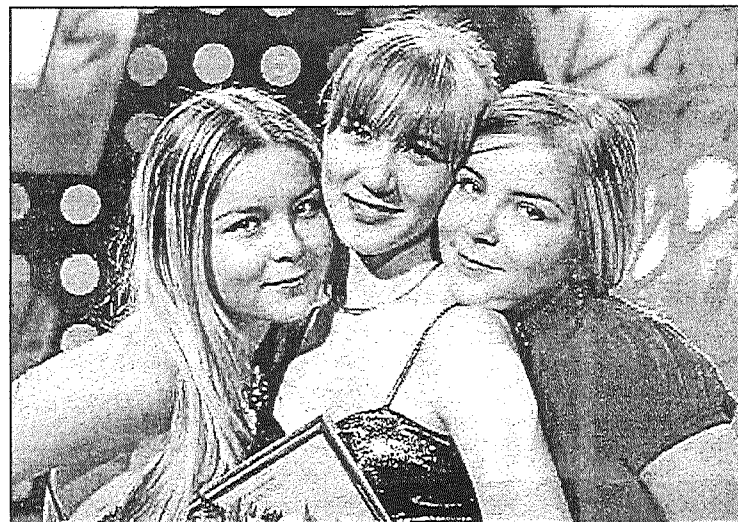
Noskatījos koncertu ierakstus.

Interesanti, ka lūkojos uz sevi kā svešu meiteni. Piefiksēju visas kļūdas, nepareizās notis — novērtēju kritiski. Ierakstā dziedājumu izvērtēt var ļoti objektīvi. Vislabāk patika pirmajā koncertā dziedātā dziesma un pēdējā «Ai, māte Latgale». Pēdējā man ļoti, ļoti patika. Es jutu, ka varu to dziedāt, mani tiešām bija patriotiskas jūtas. Tā ir dziesma ar vērienu — man tādas patīk labāk nekā klusi liriskās.

To, ka superfinālā vajadzēs dziedāt *Pūt, vējiņi!*, pateica tikai pirms reklāmas pauzes. Konkurss vispār bija ļoti daudz dažādu pārsteigumu. Tas tāpēc, lai raidījums mūsu emocijas būtu nevēlotas.

Baidījos, ka savstarpējā konkurence būs ļoti nežēlīga. Bet nebija nekā sliktā. Bijām draudzīgi. Neviens īpaši neskaitīja punktus un vietas. Esi palicis? Uz priekšu! Galvenais — noturēties.

Līdz pirmajai vietai pietrūka maz, bet vilšanās nav. Viss vēl tikai sākas, galu galā man ir tikai 16 gadi. Bija pienācis mūzikas skolas direktors no Anglijas un arī aicināja braukt mācīties. Varētu. Bet ir viens šķērslis — nauda.

● Kaut gan dviņumā Anstasijai un Jekaterinai no Rīgas konkurss beidzās jau pēc pirmā pusfināla, viņas priecājās par jauniegūtās draudzenes Janas (attēlā vidū) panākumiem.

Vajadzīga milzīga summa. Māris Ozoliņš solīja, ka mēģinās meklēt sponsorus. Es uz to neceru. Un es jau mācos mūziku — vijolspēli Mediņa mūzikas vidusskolā. Pabeigts pirmais kurss. Protams, tas ir pavisam kas cits. Mani specialitātes pedagogi nemaz nebija

sajūsmā, ka piedalos konkursā. Tā ir cita joma.

Es patiešām esmu pārliecināta, ka šis konkurss ir tikai sākums. Sīrnīga paldies visiem, kas par mani balsoja un atbalstīja! Es to novērtēju.

«Ludzas Zeme»

10. LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Valsts probācijas dienesta sporta spēlēs latgalieši – vislabākie

● Balvu, Ludzas, Krāslavas un Preiļu teritoriālo struktūrvienību apvienotā komanda 3. Valsts probācijas dienesta sporta spēlēs pierādīja saliedētību un kļuva par uzvarētājiem. Šāds ciņš spars būs jāslaglabā arī nākamgad.

No 29. jūnija pievakares līdz 1. jūlija pusdienlaikam Aglonas pagasta kempingā «Aglonas Alpi» noritēja Valsts probācijas dienesta tradicionālās sporta spēles, šogad — pēc skaita jau trešās. Balvu, Ludzas, Krāslavas un Preiļu teritoriālo struktūrvienību apvienotā komanda uzrādīja lieliskus rezultātus, kopvērtējumā starp deviņām komandām iegūstot pirmo vietu. Pavisam sporta spēles pulcēja ap 400 dienesta darbinieku un viņu ģimenes locekļus no visiem Latvijas reģioniem.

Par sporta spēļu gaitu un pānākumiem «Novadniekam» pastāstīja Valsts probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības vadītāja Elita Jaudzema.

— Valsts probācijas dienests izveidots tikai pirms trijiem gadiem, taču savu darbību mēs sākam ar tradīciju iedibināšanu. Un viena no šādām, manuprāt, veiksmīgām idejām ir rīkot sporta spēles, lai attīstītu un popularizē-

tu darbiniekos veselīgu dzīves veidu, dotu iespējas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai.

Sporta spēles katru gadu tiek rīkotas kādā citā vietā. Pērn tīkāmies Kuldīgā. Bet šogad par spēļu norises vietu tika izraudzīts Lātgales reģions. Mēs kā vienu no iespējamām tīkšanās vietām ieteicām «Aglonas Alpus». Skaistā daba, ūdeņu tuvums un kempinga iekārtojums visus apmierināja. Pie tam viens no plusiem bija arī Aglonas bazilikas tuvums, jo daudzi kolēģi vēlējas Latvijā un pasaulē populāro svētvietu apmeklēt.

E. Jaudzema pastāstīja, ka 3. sporta spēlēs, kuru vadošā tēma bija «Uguns», varēja piedalīties ne tikai probācijas dienesta darbinieki, bet arī viņu ģimenes locekļi. Atbilstoši spēļu nolikumam Balvu, Ludzas, Krāslavas un Preiļu apvienotajā komandā «Jautrie pašarnieki» bija 30 dalībnieki. Kamēr vecāki bija aizņemti nopietnās un mazliet nenopietnās sacensībās, bērniem tika piedāvātas speciālas izklaides programmas. Atbilstoši vecuma grupām bija rotaļas, zīmējumu konkursi, brau-

ciens uz Aglonu un ekskursija gida pavadībā, kā arī pārgājiens un muzikālas izklaides.

Parādot komandas garu un lielisku vienotību, latgalieši vairākos sacensību veidos bija labākie. Pirmā vieta izcīnīta *dzīvā dambretē* «Prātīgi ar sērkokiem», kā arī stafetē «Stāsimies pašarniekos», bet *aklajā volejbolā* (volejbola tīkls aizklāts ar necaurredzamu materiālu) — trešā vieta. Arī kopvērtējumā «Jautrie pašarnieki» iegūstot 51 punktu, izrādījās labākie valstī. Otrās vietas ieguvēji atpalika par septiņiem punktiem.

— Ne jau smaga ciņa sporta laukumā un uzvara par katru cenu bija mūsu galvenais uzdevums, bet gan tas, ka jutāmies kā viena komanda, — teic E. Jaudzema. — Vairāk jāpūcē arī uzvarējām. Valsts probācijas dienesta sporta spēļu ceļojošais kauss, kas tagad gadu glabāsies Lātgālē, diplomu un balvas, protams, ir patīkami, taču apzināties arī to, ka tikpat saliedētiem mums nāksies būt arī nākamgad, kad sporta spēlēs tiksimies kādā no Zemgales reģiona rajoniem.

rezerves», nosūtot piedāvājumu pa faksu 7112160 triju darba dienu laikā pēc publikācijas laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

Uzņēmumiem, kas vēlas iegādāties pārstrādei kādu no transportlīdzekļiem, jābūt licencei melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūznu iepirkšanai. Piedāvājumus izvērtēs speciāla komisija, kura noteiks pretendentu ar augstāko piedāvāto iegādes cenu.

Dzērāju braucamos vairs nekrās

Lai veicinātu iereibušiem autovadītājiem atsavināto noteiktajā termiņā neizņemto transportlīdzekļu realizāciju, no šī gada 21. jūnija Valsts aģentūra «Materiālās rezerves» transportlīdzekļus, kuru vērtība ir mazāka par 150 latiem, pārdos metāla pārstrādes uzņēmumiem.

Attiecīgie Ministru kabineta noteikumi nosaka, ka transportli-

POLICIJAS ZIŅAS

No 2. līdz 8. jūlijam Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā reģistrēti 35 dažādi iesniegumi, «Novadnieku» informē rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdze Liēna Lāce. Nedēļas laikā notikuši četri mantas tīšas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi, četri tīšu vieglu miesas bojājumu nodarīšanas gadījumi. Vēl uz rajona ceļiem reģistrētas piecas avārijas, kuru rezultātā bojāti transportlīdzekļi, taču cilvēki tajās nav cietuši. Konstatētas arī piecas zādzības, kā arī divi sīkā huligānisma gadījumi.

Kas sabojāja durvis?

2. jūlijā policijā ar iesniegumu griezās kāds 1952. gadā dzimis Preiļu iedzīvotājs. Virietis bija konstatējis, ka sabojātas viņa dzīvokļa durvis. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Ar auto – metāla nožogojumā

3. jūlijā Līvānos reģistrēts ceļu satiksmes negadījums. Kāds 1982. gadā dzimis virietis, vadot automašīnu BMW 523, netika galā ar savu transportlīdzekli, zaudēja vadību un iebrūca ceļa malā esošajā metāla nožogojumā. Bojāta automašīna, cilvēki nav cietuši.

Kopīga iedzeršana beidzās ar nokļūšanu slimnīcā

Preiļu rajona policijas pārvaldē uzsākts kriminālprocess par to, ka 4. jūlijā Preiļos kopīgas alkohola lietošanas laikā kāds 1957. gadā dzimis virietis nodarīja miesas bojājumus 1971. gadā dzimušam virietim. Cietušais ar krūšu kurvja sasitumu un vairākām grieztām brūcēm medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Zaglis iekļuva caur logu

4. jūlijā policijā saņemts iesniegums no Līvānu novada Rožupes. Tur kādās mājās zaglis caur logu iekļuvis 1977. gadā dzimušam virietim piederošajā garāžā un paņēmis motorzāģi «Husqvarna 240». Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Aiznesa divas gultas

5. jūlijā Riebiņu novada Rušonas pagastā no kādai 1954. gadā dzimušai sievietei piederošās mājas zagļi aiznesuši metāllūžņus un paķēruši līdzī arī divas gultas. Uzsākts kriminālprocess.

Sadūrās divas Audi

6. jūlijā Līvānos automašīnas Audi 100 Avant vadītājs, veicot kreiso pagrieziena, nepalaida garām braucošo automašīnu Audi A3. Šī ceļu satiksmes noteikumu pārkāpuma dēļ notika sadursme, kurā bojātas abas automašīnas. Cilvēki negadījumā nav cietuši.

Pazudusi alumīnija laiva

7. jūlijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Līvānos no Dubnas upes nozagta 1963. gadā dzimušam virietim piederošā alumīnija laiva. Policija uzsākusi kriminālprocesu.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Ģimenes skandāls beidzas ar spridzināšanu

8. jūlija vakarā Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā saņemts telefona zvans par to, ka Rudzātos kāds 1969. gadā dzimis virietis sarīkojis ģimenes skandālu un draud uzspridzināt granātu.

Ierodoties notikuma vietā, tika konstatēts, ka virietim tiešām ir granāta līdzīgs priekšmets, ko viņš draud uzspridzināt. Virietis tika aizturēts. Uz notikuma vietu tika izsaukti sapieri, kas turpat neitralizēja granātu. Par šo faktu ir uzsākts kriminālprocess un tiek lemts jautājums par vainīgās personas saukšanu pie atbildības.

Policija atgādina, ka ieroču, munīcijas neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana un realizācija ir krimināli sodāmas dar-

bības. Krimināllikuma 233. panta 2. daļa nosaka, ka par šaujamo ieroci, šaujamo ieroci, lielās enerģijas pneimatiskā ieroci, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, remontēšanu, iegādāšanos, glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu bez attiecīgas atļaujas var sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

Turpretim persona tiek atbrīvota no kriminālatbildības, ja tā labprātīgi nodevusi bez attiecīgas atļaujas izgatavotu, iegādātu, nēsātu vai glabātu šaujamo ieroci, šaujamo ieroci, lielās enerģijas pneimatisko ieroci, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaisi vai bez attiecīgas atļaujas izgatavotu gāzes pistoli (revolveri), vai tās munīciju.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Kāds ir jūsu viedoklis par tautas nobalsošanas par drošības likumu grozījumiem rezultātiem?

Sanita Bogdanova
no Preiļiem:

— Manuprāt, vēlēšanu aktivitāte bija zema, jo referenduma datuma izvēle nebija veiksmīga. Tautas nobalsošanas dienā notika dažādi svētki un kāzas, un tieši tāpēc cilvēki nevarēja nobalsot. Es piedalījos tautas nobalsošanā, jo uzskatīju to par savu pilsoņa pienākumu.

arī liela daļa cilvēku neizprata referenduma jēgu un to, kāpēc tas tiek rīkots.

Žanete Beča,
preiļiete:

— Es biju vēlēšanu komisijas sekretāre, un tas bija mans pienākums tur atrasties. Es domāju, ka daudzi vēlētieji nepiedalījās tautas nobalsošanā tāpēc, ka ir vasaras laiks un cilvēki ir ļoti aizņemti ar lauku darbiem, kā

arī liela daļa cilvēku neizprata referenduma jēgu un to, kāpēc tas tiek rīkots.

Jānis Rebainis,
dzīvo Rīgā:

— Es domāju, ka cilvēkiem nebija skaidrs, kāpēc referendums tiek organizēts. Tāpēc uzskatu, ka vēlēšanu aktivitāte bija normāla. Es nepiedalījos tautas nobalsošanā, jo biju aizmirsis līdzīgu paņemt pasi.

Olga Kukare
no Preiļiem:

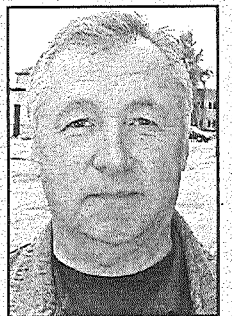
— Tautas nobalsošanai nebija izvēlēts pareizs datums, jo tieši tā diena daudziem bija kāzu diena, bet citi bija aizņemti ar lauku darbiem. Saeimas vai pašvaldības vēlēšanu laikā parasti tiek noorganizēts transports, kas

cilvēkus nogādā uz vēlēšanu iecirkņiem. Soreiz tas netika izdarīts. Tieši tāpēc liela daļa vēlēšanu, kas dzīvo laukos, nevarēja nokļūt vēlēšanu iecirkņos.

Voldemārs Kokins,
preiļietis:

— Tā kā tautas nobalsošanas dienā biju komandējumā, nevarēju aiziet nobalsot, lai gan to labprāt būtu izdarījis. Es uzskatu, ka tauta ir nogurusi un vairāk nevēlas iesaistīties politikā. Referendumu rīkot vajadzēja daudz ātrāk, tad tautas atsauce būtu bijusi lielāka. Manuprāt, tos miljonus, kas tika iztērēti referenduma organizēšanai, labāk varēja iedalīt maznodrošinātajām ģimenēm vai pensionāriem.

A.Svarinska
Foto: A.Svarinska

Laikrakstu «Novadnieks» augustam un turpmākajiem mēnešiem Latvijas Pasta nodaļās var abonēt līdz 25. jūlijam, redakcijā un interneta mājas lapā www.novadnieks.lv abonementu var nokārtot līdz 20. jūlijam.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

InservissCredit

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE GROUP

AUTOKREDĪTS

**MĒS
PALĪDZĒSIM
JUMS
NOPIRKT!**

www.inserviss.lv

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

SIA «RANKO» pastāvīgam darbam lielaudas lopkautuvē un sadales cehā Cēsu rajonā, Vecpiebalgas pagastā, «Mādaros» **VAJADZĪGI:**

- ✓ kāvēji un to mācekļi,
- ✓ gaļas atkaulotāji un to mācekļi,
- ✓ strādnieki.

Tālr. 26334150.

SIA «Olins»

lic. nr. 2006-02/32

- iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus par visaugstākajām cenām.
 - Veicam iekārtu demontāžu.
 - Transporta pakalpojumi.
- Atjaunotas cenas. Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64.
Tālr. 28882903, 29726893.

Dziedniece Gaļina Baisaitova ārstē nervu slimības, galvassāpes, impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina ģimenes problēmas, zilē uz kārtīm, kafijas biežumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens āderu zonas. Sert. nr. LA001-01-06.
Daugavpils ielā 66, Preiļi. Tālr. 28717345.

Veikalā «Elasko»
Brīvības ielā 27, Preiļos
vasaras precēm
atlaides.

SIA Kemira GrowHow
2007. gada 12. jūlijā ielūdz uz tradicionālo
LAUKA DIENU

Viļānos pārtikas graudu, rapša audzētājiem
Pasākuma programmā:

- 9:00 – dalībnieku reģistrācija
- 10:00 – atklāšana
- 10:30 – 16:00 – jaunākās lauksaimniecības tehnikas demonstrējumi
- 11:00 – izmēģinājumu apskate
- ❖ Laukaugu audzēšanas tehnoloģijas agrotehnisko paņēmieni pētījumi (ziemāju un vasarāju graudaugu kultūras, kukurūza).
- ❖ Garšķiedras un eļļas linu kolekcija, linu izlases sēklas audzēšana.
- ❖ Ziemas un vasaras rapša jaunāko šķirņu un to audzēšanas tehnoloģijas demonstrējumi.
- ❖ Dārzenų kultūras (sīpoli, burkāni, kāposti).

Pulcēšanās
Viļānu šosejas 3. km

SIA Kemira GrowHow
Lielirbes iela 32a, Rīga, LV 1046
Tālrunis: 7228851, fakss: 7830280

www.kemira-growhow.com

SIA „Agro Stende”
www.agrostende.lv

SIA „Saldus Labība”
www.sl.lv

DLA Agro

KEMIRA
GrowHow
partnership • knowledge • solutions

BARKAVAS ARODVIDUSSKOLA

Dzirnavu iela 1, Barkavas pagasts, Madonas rajons, LV-4834, tālr.4807215
2007./2008. māc.g. turpina uzņemt:

Izglītības programma	Kvalifikācija	Mācību ilgums	Iepriekš. izgl.
Lauku tūrisma pakalpojumi	Lauku tūrisma speciālists	4 gadi	9 kl.
Komerzinības	Lauku tūrisma komercdarbinieks	4 gadi	9 kl.
Būvdarbi	Apdares darbu tehniķis	4 gadi	9 kl.
Būvdarbi	Apmetējs	3 gadi	8 kl., 15 gadi
Miltu izstrādājumu ražošana	Maiznieks konditors	3 gadi	8 kl., 15 gadi

Skolai ir dienesta viesnīca, ēdnīca.
Audzēkņi saņem stipendiju līdz Ls 35 un ceļa izdevumu kompensāciju.
Skolā ir iespēja apgūt militāro mācību un papildus iegūt B kategorijas autovadītāja apliecību.
Iespēja praktizēties ārzemēs starptautisko projektu ietvaros.
Izglītības programmā «Būvdarbi» (apdares darbu tehniķis) uzņem arī jauniešus ar dzirdes traucējumiem.

Jāiesniedz šādi dokumenti:

- izglītības dokuments,
- medicīniskā izziņa 86u,
- 4 fotogrāfijas (3 x 4),
- personas dokumenta kopija.

SIA «RANKO» licencēta kautuve
iepērk liellopus, jaunlopus un aitas.
Samaksa tūlītēja, ir piemaksas.
Tālr. 26333669 (Nina),
29161121 (Juris).

PĒRK vēsturisku guļbūves ēku
(dzīvojamā, pirts, klēts)
pārvietošanai.
Tālr. 29518454.

Rēzeknes profesionālā vidusskola
2007./2008. mācību gadam
uzņem izglītojamus ar pamatskolas
izglītību šādās profesionālās
izglītības programmās:

- ▶ **DATORSISTĒMAS** — kvalifikācija – datorsistēmu tehniķis;
 - ▶ **VIESNĪCU SERVISS** — kvalifikācija – viesmīlības servisa speciālists;
 - ▶ **ĒDINĀŠANAS SERVISS** — kvalifikācija — ēdināšanas servisa speciālists;
 - ▶ **PIENA PRODUKTU RAŽOŠANA** — kvalifikācija – piena produktu ražošanas meistara palīgs;
 - ▶ **GAĻAS PRODUKTU RAŽOŠANA** — kvalifikācija – gaļas produktu ražošanas meistara palīgs;
 - ▶ **KOMERCZINĪBAS** — kvalifikācija – mazumtirzniecības komercdarbinieks.
- Visās izglītības programmās mācību ilgums 4 gadi, iegūstot profesionālo vidējo izglītību ar tiesībām iestāties augstskolā.
Ir dienesta viesnīca un ēdnīca.

Dokumentus pieņem līdz 20. jūlijam.
Uzņemšanas komisijas darba laiks no 9.00 līdz 15.00, piektdienās no 9.00 līdz 13.00.
Adrese: Jupatovkas ielā 22, Rēzeknē.
Satiksme ar 1., 5. maršruta mikroautobusu.
Tālrunis uzzinām: 4633664, 4632660.